Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● № 61 (8051). ● 1 апрель, 1983 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин

МЎЛ, СИФАТЛИ ПИЛЛА УЧУН

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ КОМИТЕТИДА

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш учун курашаётган область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1982 йилда пиллачиликни ривожлантиришда муайян ютуқларга эришдилар. Барча районларда давлатга пилла сотиш социалистик мажбуриятлари муваффақиятли бажарилди. Ҳар қути қурт уруғидан 70 килограммдан пилла олинди.

Область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларига жавобан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андроповнинг кўрсатмаларига амал қилиб, 1983 йилда давлатга камида 2080 тонна пилла сотишга қарор қилдилар.

Колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг меҳнат активлигини янада ошириш, область пиллакорларининг 1983 йилда қабул қилган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш учун таъсирчан социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш мақсадида область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1983 йилда пилла етиштиришни кўпайтириш ва хом ашё сифатини яхшилаш юзасидан районлар, район бош пилла қуритиш идоралари, колхозлар, совхозлар, шунингдек, пиллачилик бригадалари ва звенолари коллективлари ҳамда пиллакорлар ўртасида область социалистик мусобақасини уюштиришга қарор қилдилар.

Социалистик мусобақа шартлари маъқулланди.

Социалистик мусобақа ғолибларини мукофотлаш учун область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг тўртта кўчма Қизил байроғи таъсис этилди, мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун пул мукофотлари ҳамда енгил автомашиналар ажратиш кўзда тутилади.

Область план комиссияси ва область матлубот жамиятига 1983 йилда пилла етиштиришни кўпайтириш ва хом ашё сифатини яхшилаш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун мусобақа шартларига биноан 22 та енгил автомашина ва зарур миқдорда камёб буюмлар ажратиш топширилди.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш ва пиллачилик бошқармалари, область мева-сабзавот маҳсулотлари аграр-саноат бирлашмаси, РАПО, колхоз-совхозларнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига пиллакорлар ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш юзасидан ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни ўтказиш, 1983 йилда пилла етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш, хом ашё сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун колхоз, совхоз, бригада, звено коллективлари, мутахассислар, ишчилар, колхозчилар ўртасида район социалистик мусобақасини уюштириш тавсия этилди.

«Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари редакцияларига, область телевидение ва радиоэшиттириш бош редакцияларига, область пиллакорларининг 1983 йилда пилла етиштиришни кўпайтириш ва хом ашё сифатини яхшилаш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритиш топширилди.

1983 ЙИЛДА ПИЛЛА ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ ВА ХОМ АШЁ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЬ ПИЛЛАКОРЛАРИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ

ШАРТЛАРИ

1983 ЙИЛДА пилла етиштиришни кўпайтириш ва хом ашё сифатини яхшилаш юзасидан ўтказиладиган область пиллакорлари социалистик мусобақасида районлар, район бош пилла қуритиш идоралари, колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари, камида 30 қути қурт уруғи парвариш қилаётган бригада коллективлари, камида 2 қути қурт уруғи парвариш қилаётган звено коллективлари, камида бир қути қурт уруғи парвариш қилаётган совхоз ишчилари ва колхозчилар иштирок этадилар.

Давлатга пилла сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарган, ҳар қути қурт уруғидан энг кўп пилла олган, сортли пилла миқдорини кўпайтиришга эришган илғор районлар, район бош пилла қуритиш идоралари, колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари, бригада ва звено коллективлари, совхоз ишчилари, колхозчилар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари социалистик мусобақа ғолиби бўладилар.

МУСОБАҚАГА ЯКУН ЯСАШ ТАРТИБИ

ҲАММА РАЙОН ва хўжаликларда ипак қурти боқиш тугаб, давлатга пилла топшириб бўлингач, социалистик мусобақага якун ясалади. Социалистик мусобақа ғолибларини мукофотлаш тўғрисидаги тавсиялар область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш ва пиллачилик бошқармалари, область мева-сабзавот маҳсулотлари агро-саноат бирлашмаси, қишлоқ хўжалиги, мева-сабзавот хўжаликлари ва тайёрлов органлари ходимлари касаба союзлари область комитетларининг биргаликдаги қарорлари асосида область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетига кўриб чиқиш ҳамда тасдиқлаш учун тақдим этилади.

ҒОЛИБЛАРНИ МУКОФОТЛАШ

ОБЛАСТЬ қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси системасидаги илғор район, колхоз, совхозга, область мева-сабзавот маҳсулотлари агро-саноат бирлашмаси системасидаги совхозга область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи билан бирга биттадан енгил автомашина ҳамда районлар учун 300 сўмдан, колхоз ва совхозлар учун 200 сўмдан пул мукофоти берилади.

Пилла етиштиришни кўпайтириш ва хом ашё сифатини яхшилашда яхши кўрсаткичларга эришган учта район бош пилла қуритиш идораларига энг яхши ходимларга сотиш учун битта енгил автомашина ажратилади.

Пилла етиштиришни кўпайтириш ва хом ашё сифатини яхшилашда эришган юқори кўрсаткичлари учун бригада ва звено коллективларига ҳамда илғор пиллакорларга сотиш учун 15 та енгил автомашина ажратилади.

Область социалистик мусобақаси ғолиблари бўлган коллективлар ва илғор район бош пилла қуритиш идоралари, бригада ва звеноларни маънавий ва моддий рағбатлантириш тегишли область қишлоқ хўжалик органлари ва касаба союзлари область комитетлари томонидан белгиланади.

АЛЕВТИНА ДОВОНЛАРИ

ОБЛАСТЬ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТЛАРИ

— Шаҳримиз қўшиқларда куйланганидек мўъжазгина, унда бор йўғи 20 минг аҳоли яшайди. Бундай аҳоли пунктлари ҳамма географик хариталарда ҳам кўрсатилавермайди. Расман уларни кичик шаҳарлар деб аташади. Лекин, бундай шаҳарлар ўзларининг шонли ишлари билан йирик саноат марказларидан ҳеч қолишмайди, десам муболага қилмаган бўламан.

Алевтина Валентиновна шуларни айтар экан, унинг оддий сўзлари залда жонланиш уйғотганлигини, съезд делегатлари томонидан қарсаклар билан ва илиқ кутиб олинганлигини кўриб тўлқинланиб кетди.

Бундай эътибордан руҳланган Алевтина Валентиновна ўзи учун қадрдон бўлиб қолган Яковлевск каноп комбинатидаги дугоналарининг очиқ кўнгиллилиги ва касб маҳорати, ўзининг иши ва ҳаёти ҳақида очилиб-ёзилиб гапира кетди.

— Эрталаб иш сменасига кетаётганимда ҳар доим тўлқинланаман. Сафимда менинг дўстларим — танишларим ва нотанишларим одим ташлаб боришади. Улар меҳнат кунини яхши бошлаш, ўзларининг хазрати ишчилар синфига мансуб эканликлари билан ғурурланиш кайфиятида корхона томон борадилар...

У эртаси куни ўзининг КПСС XXIV съездидаги ана шу нутқини «Правда»да ўқир экан, бир вақтлар бўлиб ўтган воқеани эслади ва ҳатто жунжикиб кетганидан елкаларини қисиб ҳам қўйди... Зероки, қалби учун жуда яқин бўлган Приволжск билан донмийга хайрлашган бўлиши мумкин эди. Чунки, ўша вақтда уни дугоналари Барнаулга таклиф этишганди.

— У ердаги комбинат янги, яхши шароит бўлади деб ваъда беришяпти, сен ҳеч нарса йўқотмайсан-ку! Холангникида, унинг каталакдек мана шу хонасида яшайсан, туну-кун поездлар тинчингни бузади...

— Холам Нюрага тил теккизма, — овозини баланд қилмасдан дугонасининг сўзини кескин бўлди Алевтина. — У менинг иккинчи онам ҳисобланади.

Холаси Анна Яковлевна Старигина кўп йиллар давомида Яковлевск каноп комбинатининг темир йўл тармоғида стрелкачи, станция навбатчиси бўлиб ишлади.

Анна Яковлевна ўзининг отпускасини доим Киров областидаги қадрдон қишлоғида, опасиникида ўтказарди. Уй соҳиби Валентин Семёнович кенжаси Алевтина икки ойлик бўлмасданоқ 1941 йилнинг августида фронтга кетди ва фашистлар билан бўлган жангларда ҳалок бўлди.

Холаси навбатдаги келишида Алевтинанинг онасига жиянларидан бирини ўзига олиб, тарбияламоқчи эканлигини айтди.

Шундай қилиб, Нюра хола қизалоқ ҳаётига энг яқин киши сифатида кириб келди. У жияни учун ҳеч нарсани аямади. У билан бирга нафас олди, лекин талтайтириб юбормади. Қаттиқ туриб тарбиялади. Жияни ўнинчи синфни тугатгач, китоб магазинига ишга кирди, лекин кўп ўтмай сотувчилик касби ўзига тўғри келмаслигини сезди.

Анна Яковлевна кечқурун жиянининг дугоналаридан бири билан қилган суҳбатини эшитар экан, ундан сўради?

— Нима қилмоқчисан?

— Янги жойга ишга бормоқчиман, бу ҳар доим қизиқ туюлади...

— Эҳ-э, жонгинам! Тўғри инсон қаерда яшамасин ҳамма унга қулоқ солади. Юқори синфларда ишлаб чиқариш практикасини Рогачевск фабрикасида ўтказган эдингку. Тўқувчилик менга ёқиб қолди, деган эдинг ҳам. Балки ҳаётингда ана шу ишни қиларсан?..

Холасининг насиҳати ёш қизни тўқув цехига олиб келди. Алевтина касб асосларини биларди. Шунинг учун ҳам шогирдлик даври узоққа чўзилмади. У ишга берилиб кетди. Интилишларини атрофдагилари дарров сезишди.

Шу пайт ҳақида у съездда ҳикоя қилиб берди.

— Менинг тақдиримда саккизинчи беш йиллик кўпгина воқеалар билан ёрқин из қолдирди... 1966 йилдаёқ фабрикада биринчилардан бўлиб 6 станокдан 8 та станокка ишлашга ўтдим, орадан икки йил ўтгач дастгоҳлар сонини 12 тага етказдим. Беш йиллик бошидан бери менинг станокларимдан ҳар соатда 49 метр газлама тушган бўлса, ўтган йил охирида бу 110 метрга етди. Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида шахсий беш йиллик нормамни бажардим. Менинг меҳнат совғалари фондига қўшган қўшимча ҳиссам 126 минг метр газламани ташкил этди.

Алевтина Смирнова съезд арафасида ҳаёт йўлида навбатдаги муҳим имтиҳондан ўтди: Приволжск тўқимачилик техникумида диплом ҳимоя қилди ва тўқувчилик бўйича техник-технолог мутахассислигини олди.

Алевтина Валентиновна Москвадан қайтгач 16 та автоматни қабул қилди. Унинг чақириғи билан Яковлевск каноп комбинатида, сўнгра Иваново областининг барча тўқимачилик корхоналарида ҳар бир иш жойида аъло сифатли махсулот чиқариш учун мусобақа авж олиб кетди. Россия Федерацияси Олий Советининг депутати бўлиб сайланган моҳир тўқувчи 1973 йилнинг баҳоридан иш зонасини 20 та, орадан кўп ўтмай 27 та станокка кенгайтирди.

«Рабочий край» область газетасининг 1974 йил 17 январда чиққан сони А. В. Смирнованинг оилавий архивида энг қадрли ёдгорликларнинг бири сифатида сақланмоқда. У сарғайиб кетган саҳифаларини очар экан, ҳар доим ўзининг тақдири ҳақида хаёлга чўмади, йилдан-йилга кўпайиб бораётган дугоналарини эслайди.

Ўша кун арафасида Ивановода ишлаб чиқариш илғорларининг кенгаши бўлди. Меҳмонлар орасида Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари Мирза Маҳмудович Мусахонов бошчилигидаги ўзбекистонлик дўстлар делегацияси ҳам бор эди. Смирнова бир йил муқаддам худди шундай кенгашда тошкентлик тўқувчи Лидия Павловна Казанцевани биринчи марта учратган эди, унга опа-сингил тўқувчи Виноградовалар номидаги мукофот топширилган эди. Эндиликда бу мукофот билан йигирувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраевани чин қалбдан табриклади.

Ўша февраль кунининг оқшомида Ивановода Иваново ва Тошкент областлари ўртасида «Минглар шартномаси»га имзо чекишга бағишланган оммавий дўстлик митинги бўлиб ўтди. Худди ана шу митинг ўтаётган вақтда Алевтина Валентиновна Смирновага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилганлигини хабар қилувчи телеграмма келди.

Газетанинг ўша эсда қоладиган сонида илғорларнинг кенгаши ҳақидаги ҳисобот, дўстлик митингидан репортаж ва Олий Совет Президиумининг Фармони босилган эди.

1975 йил декабрининг охирларида Ивановода тўққизинчи беш йилликда шахсий икки беш йиллик топшириғини бажарган енгил саноат ишлаб чиқариш илғорларининг Бутуниттифоқ слёти бўлиб ўтди. Тўққизинчи беш йиллик сўнгги йили якунлари бўйича Алевтина Валентиновна мамлакатимиз ўн пешқадам тўқувчиси мусобақасида биринчи ўринни эгаллади. У фақатгина пландагидан ташқари юз минг метрдан ортиқ газлама тўқиди. Лекин, бу ҳали чегара эмаслигини, ундан ҳам кўпроқ маҳсулот бериш мумкинлигини биларди.

Смирнова слётда биринчи бўлиб «Бир беш йилликда — икки беш йилликни бажараман!» деган сўзларни айтди. У ўнинчи беш йилликда ҳам икки беш йиллик нормани бажаришга аҳд қилган эди. Ундан кейин Лидия Павловна Казанцева ҳам шундай ваъда берди.

Ўнинчи беш йиллик приволжсклик тўқувчи учун жуда қувончли бўлди. У хизмат зонасини нормадаги 14 ўрнига 66 станокка етказди. Бу билан у иш вақтини деярли тўрт баравар зичлаштирди, 18 йилликдан ортиқ топшириқни бажарди. Агар у тўқиган хом сурпни лента каби чўзилса 3,5 минг километрдан ортиқ масофага етарди.

Приволжск шаҳри мўъжазгина. Шаҳардаги кексаю ёш ҳамма Алевтина Валентиновнани яхши билади. Зероки, унинг машҳурлиги бизнинг бепоён мамлакатимиз чегараларидан ҳам ошиб кетган.

Икки партия съезди делегати, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони... Унинг ишчи йўли Яковлевск каноп комбинатининг Рогачевск фабрикасидаги тўқув станоклари томон ҳамон бошлаб боради,

— Техник-технолог дипломига эга бўлган, бунинг устига олий партия мактабини тугатган кишининг оддий тўқувчи бўлиб ишлаши хайратомуздир, — дейдиганлар ҳам топилади.

Бу саволга жавоб 1973 йилнинг 1 майида Қизил майдондан берилган репортажда жаранглаган эди. Ўша вақтда ҳозирги барча кўп станокчи тўқимачиларнинг тутинган онаси нуроний Мария Ивановна Виноградова ва приволжсклик ёш тўқувчи меҳмонлар минбарида ёнма-ён туришган ва Бутуниттифоқ телевидениесига интервью беришган эди.

— Эҳтимол мен, — деган эди Алевтина Валентиновна, — ҳамшаҳарларим Евдокия Викторовна ва Мария Ивановна Виноградовалар каби машҳур чеварлар ана шу касб шуҳратини оширганликлари учун ҳам тўқувчиликни танлаган бўлсам керак.

— Биринчи беш йилликлар ишчиларининг ватанпарварлик ҳаракатлари ҳозирги вақтда тобора кенг қулоч ёзаётганлигини кўриш биз, кекса авлод кишиларига жуда ёқимлидир, — деди Виноградова, — бизнинг яхши, муносиб ўринбосарларимиз бор, биз улар билан фахрланамиз.

Тинч яратувчилик меҳнати қаҳрамонлиги бахт сингари жозибадордир. Ҳамма гап ана шунда.

П. БЕЛОВ.

---

16 апрель-Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги

САМАРАЛИ ЎТАДИ

БИНОКОРЛИК материаллари ва конструкциялари комбинати Чирчиқ шаҳридаги пешқадам корхоналардан ҳисобланади. Унинг коллективи ўнлаб қурилишларга турли-туман бинокорлик материаллари етказиб бермоқда. Меҳнатсеварлар ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳам баракали ишлашяпти. Ўтган биринчи квартал плани анча ортиғи билан адо этилди.

Комбинат ишчи-хизматчилари улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 113 йиллигига бағишланиб 16 апрелда ўтказиладиган умумхалқ хашарига ҳам пухта ҳозирлик кўриб қўйди. Шу куни мактаблар ва болалар боғчалари бинолари учун 200 куб метрдан ортиқ деворбоп керамзит ва бетон панеллари ишлаб чиқарилади. Саноат қурилиши учун эса худди шундай конструкциялардан 280 куб метри етказиб берилади. СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, тўқимачилик ва тикувчилик корхоналарининг янги қувватлари, чорвачилик фермалари учун 540 кубометр темир-бетон деталлари тайёрлаб жўнатилади. Коллектив шу куни пландан ташқари 120 куб метр маҳсулот тайёрлайди.

Корхона территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари ҳам амалга оширилади. 2 мингдан ортиқ дарахт кўчатлари, буталар ва гул кўчатлари экилади. Ирригация шохобчалари тартибга келтирилади. Металл чиқиндилари йиғилади. Тушган иш ҳақи эса беш йиллик фондига ўтказилади.

А. ПОРТНОЙ.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

ДОҲИЙМИЗ В. И. Ленин туғилган кунининг 113 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги москваликлар ташаббуси Олмалиқ сут-пишлоқ заводининг Пискент районидаги филиали ишчилари томонидан ҳам қизғин қўллаб-қувватланди. Корхона ишчи-хизматчилари қизил шанбаликда актив иштирок этиб, шу куни барча кўрсаткичлар бўйича смена топшириқларини зиёдаси билан бажаришга сўз бердилар.

Меҳнат байрами куни 10 тонна сут қайта ишланиб, 1 тонна пишлоқ, 500 килограмм қаймоқ, 100 килограмм творог ва 6 тонна бошқа сут маҳсулотлари тайёрланади. Шунинг билан бирга филиал территориясида 100 туп мевали дарахт ва 160 туп гул кўчатлари ўтқазилади. Ишлаб чиқаришдан тушган 800 сўм пул эса беш йиллик фондига ўтказилади.

Ш. ШОМАТОВА.

ТЕЖАЛГАН ЁНИЛҒИ ҲИСОБИГА

● **Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг юк ташишга ихтисослашган автотранспорт корхонасининг ҳайдовчилари 16 апрелда тежалган ёнилғи ҳисоб[и]га ишлашга қарор қилдилар. Улар шу куни уч минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб беришни мўлжалламоқдалар. 420 та автомашина шанбалик кунида йўлга чиқади.**

Шанбаликда ишчиларнинг бир қисми корхона территориясини ободонлаштиришда қатнашади. Улар 1500 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатларини ўтқазадилар. Бундан ташқари саккиз тонна темир-терсак қайта ишлашга жўнатилади.

ЭКИШДА ЯНГИ УСУЛ

Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг деҳқонлари бедани янги технология асосида экмоқдалар. Бу ерда беда экишга бултургидан анча илгари киришилди. У ўтган йилга нисбатан қалин қилиб экилмоқда. Чунончи сеялка пайкалдан икки марта — олдин узала йўналишда, кейин эса кўндаланг йўналишда ўтмоқда. Бунда ҳар гектар ерга оширилган нормада 30—35 килограммдан уруғ сепилмоқда. Тажриба бундай экиш усули мўл пичан ҳосили олиш мумкинлигини кўрсатди.

Совхоз деҳқонлари эски бедазорлар парваришини ҳам авж олдириб юбордилар. Бундай далалар ўғитланди, экин зараркунандаларига қарши дори пуркалди. Хўжаликда бу йил гектар бошига 220 центнердан пичан олишга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

---

31 март куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда олимлар билан бир қаторда партия, совет органларининг намояндалари, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари қатнашдилар.

МАРКС ҒОЯЛАРИ ЯШАМОҚДА ВА ҒАЛАБА ҚИЛМОҚДА

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, республика Фанлар академиясининг академиги К. И. Лапкин «К. Маркс ва социалистик қурилишнинг актуал проблемалари» мавзуида доклад қилди. Социализм ва коммунизм қурилишининг Маркс яратган илмий назарияси бугунги кунда янги жамият барпо этаётган миллионлаб меҳнаткашларнинг амалий ишларига қўшилиб кетганлиги қайд этиб ўтилди. Маркснинг даҳоси ижтимоий ривожланишнинг энг ўткир саволларига жавоб берди. В. И. Ленин ҳар хил ниқобдаги оппортунистларга қарши курашда ана шу ғояларни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолиб, уларни янада ривожлантирди ва мунтазам революцион таълимотни — марксизм-ленинизм қоидаларини муттасил амалга ошираётган Коммунистик партиянинг кундалик фаолияти учун амалий қўлланма яратди. Бу музаффар таълимот совет кишиларининг энг эзгу мақсад йўлидаги, инсониятнинг порлоқ орзуси — коммунизм йўлидаги ишончли компасдир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов йиғилишда ўтган йилги илмий-тадқиқот ишларининг якунлари ҳамда партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII Пленуми олимлар олдига қўйган талаблар асосида илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш, уларнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари —Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали Президиумининг раиси С. К. Камолов, С. В. Стародубцев номидаги физика-техника институтининг директори С. А. Азимов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир—аъзолари—механика ва бошқариш жараёнлари бўлими бюросининг аъзоси Р. А. Алимов, биология фанлари бўлимининг академик-секретари Д. Х. Хамидов, тарих фанлари доктори Б. В. Лунин, Ўзбекистон ССР Госплани фан ва техника бошқармасининг бошлиғи, биология фанлари доктори В. А. Ҳожиматов, Тошкент халқ хўжалиги институти ректори, профессор М. Ш. Шарифхўжаев, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси археология институтининг директори, тарих фанлари доктори А. Р. Муҳаммаджонов, илмий асбобсозлик марказий лойиҳалаш-конструкторлик технология бюросининг директори Р. А. Зоҳидов сўзга чиқдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар таъкидлаб ўтганидек, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида баён этган қоида, яъни халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш резервларини фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан, фан, техника ютуқларини ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг кўламда ва тезлик билан жорий этишдан қидириб топиш керак деган қоида республика олимларининг ҳозирги фаолиятида белгиловчи қоида бўлиб қолди.

Фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқалари мустаҳкамланмоқда, программавий тармоқ асосида илмий тадқиқотларни планлаштиришнинг янги формаларига ўтилмоқда. Ҳозир республика Фанлар академиясининг муассасалари умумиттифоқ миқёсидаги ўттизтадан кўпроқ комплекс программани амалга оширишда қатнашмоқдалар, республика ва бутун Ўрта Осиё региони учун актуал бўлган илмий-техникавий проблемаларни ҳал этишга қаратилган кўп миқдордаги лойиҳалар устида иш олиб бормоқдалар. Тармоқ илмий-тадқиқот институтлари, саноат, қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари билан ҳамкорликда «Пахта», «Озиқ-овқат программаси» каби ва бошқа бир қанча комплекс программалар ишлаб чиқилмоқда. Меҳнат коллективларининг талабларига мувофиқ хўжалик шартномалари ва ижодий ҳамдўстлик тўғрисидаги шартномалар асосида катта ҳажмдаги илмий изланишлар амалга оширилмоқда.

Илмий ечимларни ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш, фан самарадорлигини ошириш ишлари олиб борилмоқда. Пахта комплекси тармоқларида фойдаланилаётган илмий ечимлар ғоят самаралидир.

Ядро физикаси, электроника, полимерлар физикаси институтларининг, «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари бажарган тадқиқотларнинг натижалари тезлик билан практикага жорий этилмоқда ва сезиларли самаралар бермоқда. Йиғилиш қатнашчилари республика автомат бошқариш системасининг иккинчи навбати ишлаб чиқилганлиги катта халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини қайд этиб ўтдилар. Ана шу бошқариш системасининг айрим кичик системалари халқ хўжалигининг бир қанча тармоқларида самарали фойдаланилмоқда. Янги шифобахш дори-дармонларни яратиш соҳасида салмоқли натижаларга эришилди, бир қанча касалликларни аниқлашнинг таъсирчан усуллари медицина практикасида жорий этилди. Минерал хом ашё базасини кенгайтириш, республика халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун янги материаллар ва приборлар яратиш проблемалари юзасидан тадқиқотлар муваффақиятли равишда олиб борилмоқда.

Йиллик йиғилишда таъкидлаб ўтилганидек, айни вақтда республика Фанлар академияси, унинг муассасалари фаолияти партия олимлар олдига қўйган талабларга ҳали тўла даражада мос бўлиб тушаётгани йўқ. Илмий ишларнинг ҳамма соҳаларида интизом ва уюшқоқликни муттасил оширишга, тадқиқотларни ташкил этиш ва уларнинг аниқ мақсадга қаратилишини яхшилашга, барча илмий ходимларнинг ижодий активлиги ва меҳнат ғайратини ривожлантиришга эришиш зарур. Тадқиқотчилик фаолиятидаги кераксиз параллелчиликка ҳануз батамом барҳам берилмаган, баъзида унча аҳамиятли бўлмаган, саёз мавзулардаги тадқиқотларни ўтказишга куч ва маблағлар беҳуда сарфланмоқда. Айни вақтда халқ хўжалиги учун керакли бўлган тадқиқотлар бир қанча ҳолларда асоссиз равишда чўзиб юборилмоқда, тугалланган илмий ечимлар ишлаб чиқаришга неча йиллар мобайнида жорий этилмай, қолиб кетмоқда.

Нутқларда олимлар билан амалиётчилар ҳамкорлигининг самарали формаларидан кенгроқ фойдаланиш, ҳақиқатан ҳам муҳим тадқиқотларни биргаликда амалга оширишга, эришилган натижаларни халқ хўжалиги практикасига жадаллик билан жорий этишга тадқиқотчилар ҳамда мутахассисларнинг куч-ғайратларини сафарбар этиш кераклиги таъкидланди. Илмий муассасаларда ҳам, шунингдек министрликлар, идораларда, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарида ҳам тажриба-экспериментал базани ривожлантириш ва такомиллаштириш масалаларига эътиборни кучайтириш лозим.

Йиғилиш қатнашчилари ижтимоий фанлар соҳасидаги тадқиқотлар сифатини ошириш, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида бу фанларнинг ролини кучайтириш зарурлигига эътиборни жалб қилдилар. Жамиятимизнинг асосий вазифаси — совет кишиларининг турмуш даражасини, моддий фаровонлигини ва маънавий камолотини муттасил оширишдан иборат вазифани ҳал этиш билан боғлиқ бўлган социал ривожланиш актуал проблемалари чуқуррок ва яна ҳам аниқроқ мақсадни кўзлаб ишлаб чиқилиши керак.

Йиллик йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан

I. ШАРҚДА ИНҚИЛОБ ЎЧОҒИ

Ер юзидаги минглаб шаҳарларнинг ҳар бири ўзининг бетакрор тарихига эга. Лекин шундай шаҳарлар борки, улар бутун-бутун халқлар ва давлатларнинг тақдирларини, кўплаб авлодлар босиб ўтган йўлларни ўзида акс эттиради. Тошкент шундай шаҳардир. Унинг тарихи — ўзбек халқи ва Совет шарқи бошқа халқлари тарихининг узвий қисмидир. Биз қуйида Тошкентнинг кечаги куни, бугуни ва эртаси ҳақида ҳикоя қиламиз.

ЎРТА ОСИЁНИНГ Россияга қўшилиши ўзбек ва қозоқ, тожик ва бошқа халқларнинг тарихий тақдири учун катта прогрессив аҳамиятга эга бўлди. Қўшилиш пайтидан эътиборан бу чекка ўлкалар социал-иқтисодий ривожланишида янги босқич бошланди.

Қўшилишдан кейин кўп миллатли Туркистон ўлкасининг маъмурий-сиёсий марказига айлантирилган Тошкент секин-аста Ўрта Осиёнинг йирик саноат ва савдо марказига ҳам айлана борди.

Темир йўллар, айниқса, Оренбург — Тошкент темир йўли қурилиши Тошкент билан Россиянинг бошқа шаҳарлари ўртасида мунтазам алоқа ўрнатди ва шаҳар саноатининг ўсишини тезлаштирди.

Илғор рус маданияти Ўрта Осиё халқларининг ривожланишига самарали таъсир қилди. Тошкент ҳаётида иқтисодий ўзгаришлар рўй бериши билан бир қаторда унинг социал қиёфаси ҳам ўзгара борди. Янги социал синфлар: саноат ишчилари ва капиталистлар пайдо бўлди. Бу халқ оммасининг эксплуататор синфларга қарши чиқишлари характерини тубдан ўзгартирди.

XX аср боши янги революцион ҳаракат бўронини келтирди, у бутун Россия каби Туркистонни ҳам қамради. Бу ҳаракат авангардида Тошкент пролетариати борар эди.

1905 йил октябрь-ноябрида бўлиб ўтган стачка Туркистондаги революцион ҳаракатнинг энг юқори нуқтаси бўлди. Тошкент ишчилари Бутунроссия октябрь сиёсий стачкасини актив қўллаб-қувватлаб чиқдилар. Октябрь ойи бошида Оренбург — Тошкент ва Ўрта Осиё темир йўллари ишчилари стачка бошладилар. Унга Тошкентда ташкил этилган стачка комитети бошчилик қилди.

Тошкентда 18 ва 19 октябрда катта намойишлар бўлиб ўтди. Уларнинг қатнашчилари «Йўқолсин самодержавие!» «Йўқолсин капитализм!» шиорларини кўтариб чиқдилар. Бу намойишларда рус ишчилари билан бир қаторда эски шаҳарлик ишчилар ва камбағалларнинг талайгина қисми қатнашди.

Тошкентлик большевиклар ишчи ва солдатларнинг биргаликдаги қўзғолонига фаол тайёргарлик кўрдилар, унинг муддатини белгиладилар ва планини туздилар. Тошкент қалъасининг солдатлари қўзғолонни бошлаб беришлари керак эди. Бироқ, эсерлар революция ишига хиёнат қилдилар, улар солдатлар орасида ғаламислик қилиб, уларни белгилагандек 20 ноябрда эмас, балки 1905 йилнинг 15 ноябридан 16 ноябрига ўтар кечаси қўзғолонни бошлашга ундадилар. Шу пайт Тошкент гарнизони кўпгина қисмларининг солдатлари ва ишчилар ҳали қўзғолонга тайёр эмас эдилар. Натижада Тошкент қалъасининг биринчи қуролли ҳужуми қўзғолончиларнинг қаттиқ туриб кўрсатган қаршилигига қарамасдан, кескин ва шафқатсиз бостирилди. Лекин шундан кейин ҳам ишчи ва солдатлар орасида революцион ҳаракат ўсиши давом этди.

Янги революцион кўтарилиш йилларида (1912—1914 йиллар) Тошкент аввалгидек революцион марказ бўлиб қолаверди. Социал-демократик группаларнинг фаолияти жонланди. Тошкентга тажрибали большевиклар — Н. В. Шумилов, И. Т. Фиолетов, В. С. Ляпин келиши ҳам бунга ёрдам берди. Шаҳар яқинидаги Троицкий лагерларида 1912 йил 1 июлдан 2 июлгача ўтар кечаси кўтарилган сапёрлар қуролли қўзғолони айниқса муҳим аҳамиятга эга бўлди. Аммо бу қўзғолон бостирилди, қўзғолончиларнинг 14 нафари қатл қилинди. Бу воқеа солдатларнинг ҳам, ишчиларнинг ҳам революцион кайфиятларини активлаштирди.

1917 йил февралида чоризм қулагандан кейин мамлакатда қўшҳокимиятчилик вужудга келди: бири муваққат ҳукумат — буржуазия ҳокимияти, иккинчиси ишчи ва солдатлар депутатлари Советлари — меҳнаткашлар ҳокимияти эди.

Марказдаги февраль воқеаларининг революционлаштирувчи таъсири остида Туркистон меҳнаткашлари ўзларининг Советларини ташкил қилар эдилар. Тошкент темир йўлчилари бунинг ташаббусчилари бўлдилар. 1917 йил 3 мартда бу ерда ишчилар, бир кундан кейин эса солдатлар депутатларининг Советлари сайланди, тез орада улар ягона Советга бирлашди.

Тошкентнинг ибрати асосида Самарқанд, Скобелев (Фарғона), Қўқон, Наманган, Андижон ва Туркистоннинг бошқа шаҳарларида Советлар вужудга келтирилди.

1917 йил мартида РСДРПнинг Тошкент ташкилотида большевистик группа ташкил топди, унга Н. Шумилов, Ф. Колесов, К. Казаков, Д. Манжара, В. Ляпин, шунингдек, туб аҳолининг намояндалари А. Бобожонов, Ж. Камолов, Т. Абдураҳмонов, М. Мирходиев, А. Абдусаматов ва бошқалар кирди.

1917 йил октябрида Туркистонда ҳам большевиклар раҳбарлигида омманинг контрреволюцияга қарши ҳужуми авж олдирилди. Ишчилар, солдатлар ва маҳаллий меҳнаткашларнинг Октябрь революцияси арафасидаги революцион кўтаринкилиги кризис етилаётганидан далолат берарди.

1917 йил 28 октябрь тонгида Тошкент ишчилари ва солдатлари большевиклар раҳбарлигида қуролли қўзғолон бошладилар. Уни В. Ляпин ва А. Першин бошчилигида темирйўлчилар биринчи бўлиб бошладилар. Қўзғолон комитети ва штаб ташкил этилган эди. Бу кунларда эски шаҳар ишчилари қўзғолончиларга катта ёрдам қилди.

Тошкентдаги қуролли қўзғолондан хабар топган Кўшка, Красноводск, Ашхобод, Марв, Скобелев, бошқа шаҳарларнинг Советлари ва ишчилари тошкентликларни табрикладилар, қўллаб-қувватлашларини маълум қилдилар.

Революцион қўшинлар катта тайёргарлик кўриб, 31 октябрда ҳал қилувчи ҳужумни бошлаб юбордилар. Тўрт кунлик шиддатли жанглар натижасида, 1917 йил 1 ноябрда большевиклар бошчилигидаги қуролланган халқ ғалаба қилди ва ҳокимият Тошкент Советининг қўлига ўтди. Туркистондаги барча Советларга қуйидаги мазмунда телеграмма юборилди: «Бутун ҳокимиятни Совет ўз қўлига олди... Ҳокимиятни ўз қўлингизга олинг».

Бутун Туркистонда халқ контрреволюцияни супириб ташлади. Шундай қилиб, Туркистон меҳнаткашлари ленинчи большевиклар партияси раҳбарлигида ва улуғ рус халқининг қардошларча улкан ёрдамида миллий-мустамлака ва бойлар зулмидан абадий ҳалос бўлдилар.

Совет даврида Тошкент зиммасига катта тарихий роль тушди. Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданоқ у Ўрта Осиё халқларининг сиёсий ҳаёти, экономикаси ва маданиятини социалистик тарзда ўзгартиришнинг ҳақиқий маркази бўлиб қолди. Туркистон АССРнинг пойтахти сифатида Тошкент гражданлар уруши йилларида Ўрта Осиёда Совет ҳокимиятининг енгилмас қалъасига айланди. 1919 йил январида Осипов бошчилигида амалга оширилган оқ гвардиячи-эсерлар исёни Тошкентда контрреволюциянинг сўнгги чиқиши бўлди. Шу исён пайтида 14 Туркистон комиссари ҳалок бўлди, улар орасида Шумилов, Першин, Вотинцев, Фигельский, Финкельштейн ва Коммунистик партиянинг бошқа шонли фарзандлари бор эди.

Гражданлар уруши йилларида Тошкентнинг шонли ишчилар синфи босмачи тўдалар, оқ гвардиячи отрядлар ва инглиз интервентларига қарши курашда қатнашди. Шаҳар саноати фронтни ғалаба учун керакли нарсалар билан таъминлаб турди.

Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашда, контрреволюция кучларини тор-мор қилишда Тошкент пролетариати жуда катта роль ўйнаганлигини тақдирлаб, 1924 йилда Тошкент шаҳрини Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади.

М. ҚОСИМОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институтининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати.

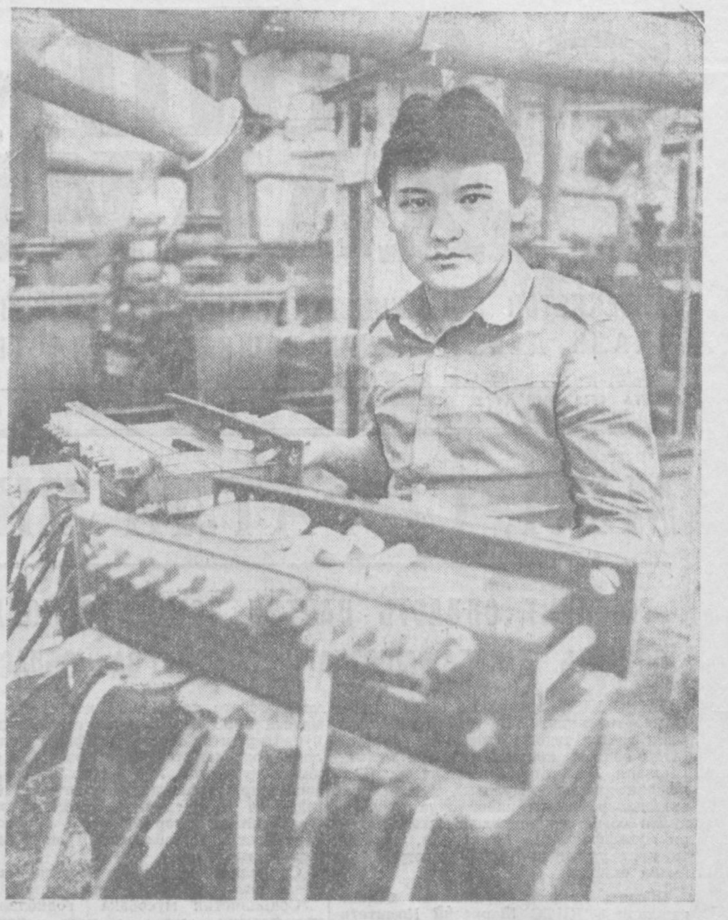

СССР 60 йиллиги номли Чирчиқ трансформатор заводида беш йилликни муддатидан илгари бажариш ҳаракати тобора кенг қулоч ёзмоқда. Бу ҳаракатга қўшилиб ишлаётган комсомол-ёшлар меҳнати айниқса ибратли бўлмоқда.

Суратда ана шундай илғорлардан бири йиғувчи-слесарь Асан Джаксиликовни иш устида кўриб турибсиз.

В. Портнов фотоси.

ЛЕКЦИЯЛАР, КЎРГАЗМАЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институтининг ва бошқа илмий муассасаларнинг олимлари Тошкент самолётсозларининг меҳмони бўлишди. Улар корхона цехларида Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишлаб лекциялар ўқидилар. Лекторлар шаҳарнинг саноат, илмий ва маданий потенциали қандай қилиб тез ўсаётганлигини, тошкентликлар Советлар мамлакатининг қудратини, халқларнинг ленинча дўстлигини мустаҳкамлаш ишига қанчалик катта ҳисса қўшаётганликларини ёрқин мисоллар асосида кўрсатиб бердилар.

Самолётсозларнинг уй-жой бинолари яқинидаги кино-театрларда тематик кинолекторийлар очилди. Шаҳарга оид фильмлар намойиш қилинмоқда, шу фильмларни кўрсатиш олдидан лекциялар ўқилмоқда.

Бошқа корхоналарда ҳам Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик қизғин олиб борилмоқда. Корхоналарнинг цехларида ва ишчи клубларида лекциялар ўқилмоқда, меҳнаткашларнинг шаҳар ветеранлари билан, олимлар, архитекторлар билан учрашувлари ташкил этилмоқда. Кўпгина маҳаллаларнинг активлари юбилейга бағишланган дастлабки кечаларни ўтказдилар.

(ЎзТАГ).

● ТОШКЕНТДА Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлашда партия комитетларининг роли катта бўлди.

Суратда: Эскишаҳар партия комитети ва клуб жойлашган бино.

ЎзТАГ фотохроникаси.

КАРОМАТХОН КАЛЕНДАРИДА — 1984 ЙИЛ

Район маиший хизмат кўрсатиш комбинати коллективи февраль ойида аҳолига пландаги 114 минг ўрнига 116,6 минг сўмлик хизмат кўрсатди. Коллектив эришаётган ютуқларда «Нафосат» тикувчилик ательеси коллективининг катта ҳиссаси бор.

Моҳир тикувчи Каромат Искандарованинг календарида 1984 йил бошланди. Каромат опанинг шогирдлари — Оҳангарон шаҳар Советининг депутати Саҳобат Аҳмедова, Шоира Баҳодирова каби ёшлар ҳам устозидан қолишмаяптилар.

●

500 МИНГТА ТАЙЁРЛАНАДИ

«Стройпластмасса» комбинати коллективи ўтган йили полимер яшик тайёрлашга киришган эди. 1982 йилда 75 минг дона ана шундай полимер яшик тайёрланди. Бу йил эса 500 минг дона яшик тайёрлаш мўлжалланган.

Шунингдек, корхонада полиэтилен плёнкаси тайёрлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида 1200 тонна полиэтилен плёнкаси ишлаб чиқарилади. Ўтган икки ойда эса пландаги 200 ўрнига 250 тонна полиэтилен плёнкаси тайёрланди.

Шу кунларда комбинатда полимердан тухум қутилари тайёрлашга ҳозирлик кўрилмоқда.

О. ХУШНАЗАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ОҲАНГАРОН РАЙОНИДА

ЯНА ҒОЛИБ

Область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети ҳар йили қишлоқ Советларининг халқ хўжалиги, социал-маданий қурилиш ва оммавий ишларга раҳбарлик юзасидан социалистик мусобақасини ўтказиб келмоқда. Оҳангарон районидаги Қорахитой қишлоқ Совети 1982 йил область социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилди. Қуйида ана шу қишлоқ Советининг фаолияти ҳақида ҳикоя қиламиз.

Қорахитой қишлоқ Совети ижроия комитети ўзининг асосий эътиборини хўжалик ва социал-маданий қурилиш ишларини муваффақиятли бажаришга, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, аҳолига маданий-маиший, савдо хизматини яхшилашга, депутатлар доимий комиссиялари ва жамоат ташкилотларининг активлигини оширишга, план ва социалистик мажбуриятларни ошириб бажаришга қаратмоқда. Ижроия комитет ўз ишини планли ташкил этаяпти. Истиқбол планига мувофиқ янги чақириқ давомида уч сессия ва ижроия комитетнинг 24 йиғилиши ўтказилди. Халқ хўжалиги ҳамда қишлоқ Совети социал ва маданий ҳаётига оид муҳим масалалар муҳокама этилди. Бу давр ичида қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик бўйича 15, халқ маорифи бўйича 9, соғлиқни сақлаш бўйича 5, савдо, умумий овқатланиш, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бўйича 8, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш бўйича 4, қишлоқни иқтисодий ва социал ривожлантириш бўйича 7, шунингдек яна бир қатор муҳим масалалар сессияларда кўриб чиқилди.

Кун тартибига қўйилган масалаларни тайёрлашда доимий комиссиялар, депутатлар, халқ хўжалигининг турли соҳасидаги мутахассислар жалб этилмоқда. Қишлоқ Совети доимий комиссияларининг иштироки билан 47 масала тайёрланди ва муҳокама қилинди. Сессияларда доимий комиссияларнинг қўшимча докладлари, ҳисоботлари эшитиб борилмоқда.

Қишлоқ Совети ҳузурида 9 доимий комиссия бўлиб, 65 нафар депутат фаолият кўрсатмоқда. Улар хўжалик ва социал-маданий қурилиш бўйича жуда кўп масалаларни муҳокама қилдилар ва улар ишини яхшилашга муносиб ҳисса қўшдилар. Шуни ҳам таъкидлаб айтиш керакки, доимий комиссиялар ишида 110 нафар жамоатчи актив ҳамда халқ хўжалиги турли соҳаларидаги етук мутахассис иштирок этаяпти. Халқ маорифи ва маданият, қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик, социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлаш, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот, план-бюджет ишлари, савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат бўйича доимий комиссиялар айниқса бой тажриба тўплашди.

Охирги чақириқ даврида доимий комиссиялар бир қанча соҳалар бўйича қатор тавсиялар ишлаб чиқди. Жумладан, социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлаш бўйича доимий комиссия аъзолари ишлаб чиққан тавсия бўйича жиноятчиликка қарши кураш, жамоат тартибини яхшилаш, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, аҳоли ўртасида ҳуқуқ пропагандасини йўлга қўйиш, шунингдек, халқ дружиначилари ва таянч пунктлари ишини такомиллаштириш борасида жуда яхши тадбирлар амалга оширилди. Халқ маорифи ва маданият доимий комиссияси тавсияси билан мактабларда ўқув-тарбия ишларини такомиллаштириш, ошхона ва буфет ишларини тартибга келтириш йўлида ҳам жуда яхши ишлар қилинди.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Қишлоқ Совети депутатлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XX съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини изчил амалга оширишда ибратли ишлар қилмоқдалар. Масалан, қишлоқ Советининг депутати Т. Қодирова ўтган йили 16 бош соғин сигирдан пландаги 48 тонна ўрнига 56 тонна сут соғиб олди. Чорвадор депутат бу йил ана шу 16 бош соғин сигирдан 58 тоннадан ошириб сут чашмаси яратишга сўз берган. Қишлоқ Советининг депутати А. Назаров бошлиқ ем-хашак бригадаси коллективи 1982 йилда планда белгиланган 800 тонна ўрнига 1110 тонна дағал хашак йиғиштириб олиб, планни 135 процентга адо этди. С. Шахнозова бошчилик қилган узумчилик бригадаси коллективи ўтган йили биринчилар қаторида мажбуриятни бажарган эди. Бу коллектив ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида янада катта зафарларга эришишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Пешқадам коллектив 50 гектар боғда пландаги 80 центнер ўрнига ҳар гектар ердан 120 центнердан мева етиштиришга, ҳар гектар узумзордан топшириқдагидан 25 центнердан ошириб узум етказишга азму қарор қилди. «Оҳангарон» совхозида бундай маёқ бригадалар кўп.

Қишлоқ Совети шахсий хўжаликлар ишини яхшилашга, уларда етказилган ва аҳолидан ортиқча қишлоқ хўжалик ҳамда чорва маҳсулотларини харид қилиб олишга катта аҳамият бермоқда. Шахсий ёрдамчи хўжаликларга зотдор бузоқлар, қўй-қўзилар, паррандалар сотилди. Ем-хашак ажратиляпти. 1982 йилда аҳолига 48 бош бузоқ, 220 бош қўзи, 5 мингга яқин жўжа, 870 тонна дағал хашак, 19 тонна омухта ем етказиб берилди. Шахсий ёрдамчи хўжаликлардаги молларни боқиш учун 740 гектар яйлов ажратилган. Шахсий ёрдамчи хўжаликларда кўп маҳсулот берган оилаларга бир йилда 7 та енгил машина, 3 та мотоцикл, бир неча минг сўмлик чинни идиш-товоқлар, 1,5 мингга яқин шифер, кўплаб қурилиш материаллари, гилам, умуман бирқанча камёб моллар реализация қилинди. Бу эса уларнинг қизиқишини орттирмоқда. Ўтган йили аҳолидан 170 тоннага яқин сут, 24 тонна гўшт сотиб олинди.

Қишлоқ Совети ижроия комитети депутатларнинг сайлов округларидаги ишларини активлаштиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Сайлов округларида депутатлар билан учрашувлар ўтказилади, уларнинг ҳисоботлари эшитилади. Белгиланган кунларда сайловчилар қабул қилинади. Бундан ташқари сессияларда депутатларнинг ахборотларини эшитиб бориш анъанага айланган. Тасдиқланган истиқбол плани асосида депутатлар куни ўтказилади. Бундай машғулотларда партия ва ҳукуматимизнинг қарорлари ўрганилади. Тажриба алмашинади, бундан кейинги вазифалар аниқлаб олинади.

Қорахитой қишлоқ Совети маданий-оқартув ишларини ҳам намунали йўлга қўйган. Ўтган йил якунига кўра бу қишлоқ Совети маданий-оқартув ишларини яхши йўлга қўйгани учун қишлоқ ва посёлка Советлари ўртасида ўтказилган социалистик мусобақада ғолиб деб топилди. Кейинги йилларда айниқса, кутубхоналар ишига алоҳида эътибор бериляпти. Бир йил ичида кутубхоналар фонди 2,5 минг китобга кўпайди. Шу давр ичида китобхонларнинг сони салкам 500 кишига ортди. Айниқса клуб ишларининг фаолияти кун сайин активлашиб бораётганини таъкидлаб ўтиш лозим. Клубларда тез-тез китобхонлар конференциялари, турли хил конкурслар ўтказилиб турилади. Лекторий ва халқ университетларининг иши кўпчиликка маъқул бўлмоқда. Кейинги бир йил ичида клубларда 150 дан ортиқ лекция, 100 га яқин концерт ва 27 марта учрашув ўтказилди. Қишлоқ Совети ҳузуридаги маданият уйи ҳам район конкурсида ғолиб бўлди.

Депутатларнинг ташаббуси билан кўплаб ҳашарлар ўтказилмоқда. Масалан, ўтган йилнинг ўзида ҳашар йўли билан 14 та синф қурилди. Янги чойхона ишга туширилди, 3 та фельдшер-акушерлик пункти аҳолига хизмат қила бошлади. Охунбобоев номли аҳоли пунктидаги клуб капитал ремонтдан чиқарилди. Қорахитой, Юқорияллоқтепа, Унгурт, Қаширма аҳоли пунктларидаги йўллар ремонт қилинди. Қишлоқ Совети территориясини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш бўйича ҳам тадбирлар тузилиб амалга ошириляпти. Ҳар йили 2 минг тупдан ортиқ манзарали ва мевали дарахтлар ўтқазилмоқда. Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар хотирасига бағишлаб қурилган ёдгорлик атрофи йилдан-йилга гўзаллашмоқда.

Қишлоқ Совети халқ хўжалигига раҳбарликни яхшилаб бораётганлиги, социал маданий қурилиш ишларига эътибор кучайтирилаётганлиги туфайли далачиликда, чорвачиликда, маданий ҳаётда катта ютуқларга эришмоқда. Қишлоқ Совети территориясидаги хўжаликларда шу жумладан, «Оҳангарон» совхозида бу йил 2 минг тонна мева, 9500 тонна сабзавот, 1200 тонна картошка, 3200 тонна дон, 350 тонна гўшт, 280 тонна сут, 1 миллион 235 минг дона тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўзда тутилган. Қишлоқ Совети депутатлари бу марраларни эгаллашга ўз ҳиссаларини қўшиш учун йил бошиданоқ ишни активлаштириб юбордилар. 1983 йил ҳосили учун кураш қизиб бормоқда.

Н. ИВАНКИНА,
область ижроия комитетининг инструктори.

Б. ПЎЛАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ҚИШЛОҚ СОВЕТЛАРИ КЎРИК КОНКУРСИ

ТОШКЕНТ ИЛМИЙ МАРКАЗИДА

ТАДҚИҚОТЛАР — ҲАЁТГА

Яқинда Тошкент илмий маркази илмий-техника Советининг Озиқ-овқат программасига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программаси партия иқтисодий стратегиясининг муҳим таркибий қисмига айланганлиги алоҳида таъкидланди. Программанинг бажарилиши миллионлаб совет кишиларидан фан, техника ва илғор технология ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этишда тезкорлик, изчиллик ва куч-ғайрат, қатъият кўрсатишларини талаб қилади.

Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш ва фан ютуқларини ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш тўғрисида КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси VII пленуми қарорларини бажара бориб, Тошкент илмий маркази Озиқ-овқат программасини бажариш бўйича илмий-техника комплекс планини ишлаб чиқди. У область партия комитети бюроси ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми томонидан маъқулланди.

Илмий-тадқиқот муассасаларининг чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш, дон, сабзавот, мева ва узум етиштириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш ва механизациялаштириш йўлида олиб борадиган тадқиқотлари, шунингдек, министрликларнинг қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва сақлаш бўйича тадбирлари мазкур планга киритилган.

Комплекс планга киритилган илмий тадқиқотларнинг таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, илмий муассасалар томонидан олиб борилаётган тадқиқот ва тажриба конструкторлик ишлари ҳали қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш ва сақлашни такомиллаштириш, область хўжаликларини юқори сифатли озуқа, дон ва сабзавот экинлари уруғи билан таъминлаш, янги серҳосил ва эртапишар, ноқулай иқлим шароитлари ва касалликларига чидамли бўлган навларни етиштириш талабига жавоб беролмаяпти.

Хўжаликларда деҳқончилик маданиятининг оширилмаётганлиги ҳосилдорликни камайишига сабаб бўляпти. Пахта етиштиришнинг Тошкент индустриал технологиясида синовдан ўтган юқори агротехника усуллари ана шу масалаларни ҳал этишда намуна бўлиши лозим.

Йиғилишда илмий марказнинг Озиқ-овқат программаси бўйича илмий-техника комплекс плани Советининг раиси, Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти директори Ш. А. Акмалхонов «Область партия комитети қарори асосида Озиқ-овқат программасига доир комплекс планни бажариш борасида фаннинг вазифалари», Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб-чиқариш бирлашмаси директори ўринбосари Р. Г. Баруздин «Боғлар ва узумзорлар ҳосилдорлигини ошириш истиқболлари» мавзуида докладлар қилдилар.

Илмий-техника Совети йиғилишининг қабул қилган қарорида областимизда Озиқ-овқат программасини бажариш бўйича белгиланган режаларни сўзсиз амалга ошириш зарурлиги таъкидланди. Шу муносабат билан илмий муассасалар, тегишли ташкилот ва хўжаликлар олдида турган вазифалар аниқ кўрсатиб ўтилди. Йиғилишда область партия комитети секретари А. М. Хўжаев нутқ сўзлади.

ИШЧИ МИНБАРИ

ҲАР МИНУТИ ҲИСОБДА

МОСКВА халқ хўжалиги турли тармоқлари илғор коллективлари бошлаб берган ташаббус тобора кенг қулоч ёзмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир коллектив аъзолари меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ҳар бир минут иш вақтидан унумли фойдаланиш сезиларли силжишларга олиб келишини амалда ҳис қилмоқдалар. Ўз бригадамиз мисолида биз ҳам шу нарсани кузатдик.

Ташаббусда кўтарилган масалаларни ҳал этишда, қўйилган вазифаларни амалга оширишда бригада усули қўл келар экан. Чунки, ишнинг пировард натижасидан ҳар бир ишчи манфаатдор бўлгандан кейин ҳеч нарсага бефарқ қарамайди. Ҳақиқий коллектив руҳи кучли бўлади. Прогулчилар, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга қарши ҳамма бирдек курашади.

Бригада пудрати усулида ишлаётганимизга бир йилдан ошди. Шундан бери корхонада ўтказилаётган социалистик мусобақада дуруст натижаларга эришиб келяпмиз. 1983 йилни кўтаринки руҳда бошлаб, январь ойи социалистик мусобақасида ҳам ғолиб чиқдик. Пландаги 550 ўрнига 569 тонна тола, 71,7 ўрнига 78,8 тонна момиқ етказиб берилди. Шу тариқа тола тайёрлаш ойлик плани 103,5 процент, момиқ ишлаб чиқариш топшириғи эса 109,7 процент қилиб адо этилди.

1983 йилда зиммамизга оширилган мажбуриятлар қабул қилганмиз. Шунга кўра йиллик планни 24 декабргача бажариш, планга қўшимча тарзда 30 тонна тола тайёрлаб беришимиз зарур. Шунинг учун бригадамиз аъзолари қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, фойдаланилмаган резервларни ишга солиш ҳисобига белгиланган юксак марраларни барвақт забт этишга ҳаракат қилишаяпти. Айниқса, бош прессчи У. Тошматов, пахта тозаловчилар Б. Сирожова, В. Тосик, оператор У. Ўринбоев, созловчи Н. Абдуллаев каби ўз касбининг усталари барчага ибрат бўлмоқдалар. Улар шахсий топшириқларини кутилганидан ҳам аълороқ қилиб бажарибгина қолмай, бошқаларни ҳам янада яхшироқ ишлашга даъват этмоқдалар. Бу эса белгиланган топшириқлар муваффақиятли бажарилишини таъминлашга ёрдам бермоқда.

Р. ҚОДИРОВ,
Пискент пахта тозалаш заводининг бригада бошлиғи.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга оширамиз

РЎЗҒОРНИНГ БОШИ

Коллективимиз зиммасига шарафли ва масъулиятли вазифа юклатилган. Биз республикамиз пойтахтидаги қатор нон заводлари, шунингдек аҳоли эҳтиёжи учун кўплаб ун етказиб беришимиз керак. Ҳар йили ўнларча минг тонна ана шундай муҳим озиқ-овқат маҳсулоти ишлаб чиқараяпмиз. Шунинг учун ҳам коллективимиз СССР Озиқ-овқат программасини катта қизиқиш билан кутиб олди. Бу тарихий ҳужжатда олдимизга катта вазифалар қўйилганлигини чуқур ҳис қилдик. Бугунги кунда коллективимиз аъзолари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, бунинг учун мавжуд резервлар ва имкониятларни қидириб топиб, ишга солишга астойдил ҳаракат қиляптилар.

Ишчи-хизматчиларимиз мавжуд асбоб-ускуналар қувватидан фойдаланишга ҳам эътиборни кучайтирмоқдалар. Бизда иш вақтини тежаш, ундан самарали фойдаланиш учун умумколлектив кураши йўлга қўйилди. Ҳар бир иш жойида, ҳар бир ишлаб чиқариш бўлинмасида катта резерв ҳисобланган иш вақтининг дақиқаси ҳам ҳисобда бўлмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган коллективимиз москваликларнинг «Шараф ва шуҳрат ҳам меҳнатга яраша!» шиори остида бошлаган ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб қарши олди. Ҳозир барча цехларда шу ташаббус кенг ёйилмоқда. Меҳнатда ўрнак бўлаётган коллективлар, айрим ишчилар шарафланмоқда, моддий ва маънавий рағбатлантириляпти.

Шунинг учун ҳам коллективимизнинг меҳнат ютуқлари дуруст бўлмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йиллик топшириғини анча ошириб адо этдик. Ишчиларимиз учинчи йилда ҳам унумли ва сифатли меҳнат қилмоқдалар. Маҳсулот реализация қилиш бўйича биринчи квартал плани зиёдаси билан бажарилди. Топшириқдагидан ташқари 900 тонна ун ишлаб чиқарилди.

Корхонамизда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлаётган, ўз касбининг шоншуҳратини ошираётган ажойиб ишчилар кўплаб топилади.

Шундай ажойиб ветеранларимиз ҳақида гапирар эканмиз, аввало И. Исмоилов, Р. Суннатуллаев, О. Бойко, Б. Очилов каби ўнлаб тажрибали ишчилар номини таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Чунки, улар ҳар соҳада бошқаларга намуна бўлишяпти.

Ҳозирги вақтда республикамиз пойтахтининг 2 минг йиллик қутлуғ тўйини муносиб нишонлаш учун мусобақа авж олиб кетган. Барча ишчи-хизматчиларимиз бу ҳаракатда фаол қатнашмоқдалар. Бу эса шубҳасиз ишимиз кўрсаткичларини янада оширишга олиб келади.

П. ЙЎЛДОШЕВ,
Тошкентдаги 3-ун заводи директори.

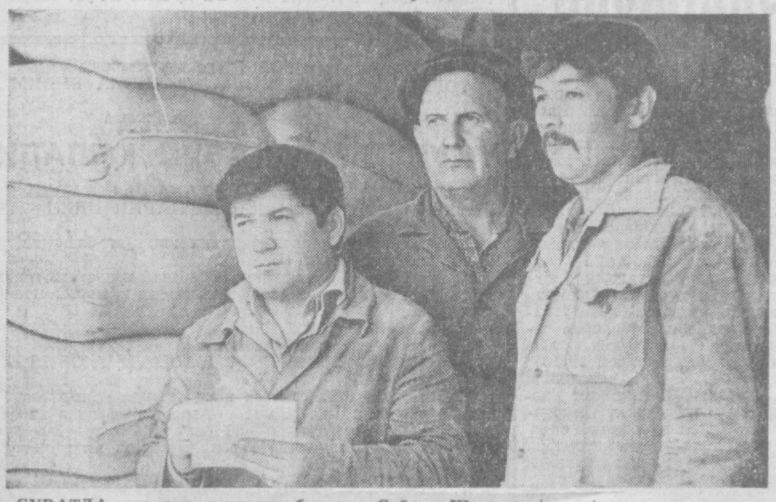

СУРАТДА: корхона цехининг бошлиғи Собир Шокиров (чапда), илғор ишчилардан В. Юдаев ҳамда Б. Очиловлар иш жараёнини кузатишмоқда.

В. Портнов фотоси.

МАЛАКА ВА БАРАКА

КОЛХОЗ ва совхозларни, паррандачилик фабрикалари ва чорвачилик комплексларини етук, тажрибали, билимдон мутахассис кадрлар билан таъминлаш пировард натижада қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни жадал суръатларда ривожлантиришни таъминлайди.

Бир неча йилдирки, Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги институти ҳамда Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институти ҳузурида колхоз, совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассисларнинг ўқуви ташкил этилмоқда. Биргина ўнинчи беш йилликда Тошкент областидан 740 нафар раҳбар ва мутахассислар бу малака ошириш курсида таҳсил олдилар.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик министрлигининг 1982 йил 2 февралдаги қарорига биноан колхоз раислари ва совхоз директорларининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосарларини тайёрлаш республика курси ташкил этилди. 1982 йилда пойтахт область хўжаликларидан 100 киши бу курсда малака ошириб қайтдилар.

Бу малака ошириш факультетларида ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, қишлоқ хўжалигини кенг миқёсда химиялаштириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, техника қувватидан ишнинг кўзини билиб, оқилона фойдаланиш, экин майдонларига ишлов беришни замонавий усуллари, алмашлаб экишни тўғри ва тўла жорий этиш, маҳаллий ва минерал ўғитлардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, ҳар хил касалликларнинг олдини олиш, зараркунанда ҳашаротларга қарши курашнинг энг замонавий усуллари юзасидан тажрибалар алмашинмоқда ва ўқувлар ташкил этилмоқда.

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красний водопад» экспериментал базасида донгдор сут соғувчи, СССР Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Чудная раҳбарлигида муваффақиятли ишлаб турган сигирларни машинада соғиш тажриба мактаби фан-техника ютуқларини, илғорлар тажрибасини оммалаштиришда яхши самара бермоқда. Чудная мактабини ўнинчи беш йилликнинг ўзида колхоз ва совхозлардан келган 1645 ёш чорвадор, механик, сут соғувчи, зооветеринария врачи ва осеминатор муваффақиятли тугаллаб, зарбдор тармоқни ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзбекистон сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтида сабзавоткор бригадирлар ва парник-теплица хўжалиги мутахассислиги бўйича агрономлар, шоличилик институтида шу соҳа мутахассислари ва деҳқонлари, галлачилик институтида эса ғаллачилик билан шуғулланувчи бригадирлар ҳамда ғалла комбайнлари, тозаловчи машиналарининг машинистлари, механизаторлари малака ошириб келмоқдалар. Ленин орденли академик Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида соҳибкор ва боғбонлар, шу соҳа агрономлари, энтомологлари, механизаторлари учун курслар ишлаб турибди.

Машҳур халқ селекционери, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг фахрий академиги, республикада хизмат кўрсатган агроном Зайниддин Фахриддинов бошқараётган цитрус ўсимликларини ўстириш ва юқори ҳосил олиш тажриба мактабида таълим олаётганлар сони ҳам кўпайиб бормоқда. Улар республикамизда ихтисослаштирилган лимонзорлар ташкил этишмоқда ва цитрусчиликни жадал ривожлантиришмоқда.

Бундан ташқари областимиз хўжаликларидан ҳар йили кўплаб механизаторлар, мутахассислар Иттифоқимизнинг «Ростсельмаш», Олтой ва Минск трактор заводлари ҳамда Красноярск ва Таганрог комбайн заводларига бир ойлик муддат билан командировкага юборилади. Улар бу заводларда янги машина ва механизмларнинг, трактор ва комбайнларнинг энг сўнгги конструкциялари билан танишиб қайтадилар.

Ўтказилаётган бу тадбирларнинг барчаси деҳқончилик ва чорвачилик соҳасида илғор тажрибаларни кенг қўлланишга ёрдам беряпти.

Р. ЗУФАРОВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрлиги республика ўқув-методик кабинетининг катта методисти.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

БЕЛОРУССИЯ ССР. Белоруссия ССР Фанлар академиясининг ядро энергетикаси институти олимлари янги типдаги атом электр станцияси устида иш олиб бормоқдалар. Суратда: олимлар станция қурилишида.

● ДОНЕЦК

Донецк магазинларига келтирилаётган сабзавот ва мевалар ёзги янгилигини йўқотган эмас. Мева-сабзавот комбинати ходимларининг хизматлари туфайли шундай бўлмоқда. Улар механизациялашган омбор комплексини яратиб, унда 32 минг тонна витамин маҳсулотни ғамлаб қўйдилар. Бу ерда мева ва сабзавот сақлаш прогрессив методлари жорий этилди. Бу нарса сабзавот ва мева нобудгарчилигини ниҳоятда озайтиришга имкон берди. «Донецкплодоовощхоз» бирлашмасининг омборларига юз минг тоннадан кўп маҳсулот кетади.

● ЖИТОМИР

Житомир кўзгу фабрикасининг коллективи автомобиль кўзгуларини ҳам тайёрлашни ўзлаштирди. Бу ерда енгил автомобиллар ва юк автомобилларига, автобуслар, мотоциклларга қўйиладиган кўзгулар ишлаб чиқарила бошлади. Шундай қилиб Москва, Тольятти, Запорожье, Львов автомобилсозларига шундай кўзгулар юборилди. Бу йил фабрика жами миллион донага яқин шундай кўзгу тайёрлаб беради.

● «КРАСИН» КЕМАСИ

«Красин» музёрар кемасидаги сунъий тупроқли установкада илк бор ошкўк ҳосили етиштирилди. Белоруссиялик олимларнинг лойиҳаларига мувофиқ тайёрланган Арктика митти полизи қутбчиларни йил бўйи витамин билан таъминлаб туришга имкон беради. Бундай полизларнинг ҳосили табиий шароитга нисбатан 5—6 баравар кўп. Денгизчилар дастурхонига тортилган янги салат ва редиска улар сокин оппоқ музлик ўлкасида ишлаётганликларини унутишларига ёрдам беради.

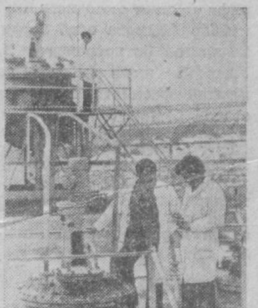

ОЗАРБАЙЖОН ССР. Нахичеван АССРдаги Давидов минерал сув манбалари ишлаб чиқаришга хизмат қила бошлади. Суратда: республика Фанлар академиясининг ноорганик ва физика химияси институти илмий ходимлари Г. Асадов ва А. Қораевлар сув чиқариб олишда фойдаланиладиган махсус қурилма олдида.

О. Литвин ва А. Македонский фотолари.

(ТАСС фотохроникаси).

МАКТАБЛАРДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ: ЮТУҚЛАР, КАМЧИЛИКЛАР, МУАММОЛАР

БИРИ ҚУВОНТИРАДИ, БИРИ РАНЖИТАДИ

ЯКУНЛАР НИМАНИ КЎРСАТДИ

Коммунистик районидаги 19-ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари М. Йўлчиева, Л. Хегай, Н. Горбунова ўтган йили республика терма командаси сафида иштирок этиб, чим устида хоккей бўйича қизлар ўртасида мамлакат чемпиони бўлдилар. Улар мамлакат чемпионатининг олий лигасида иштирок этаётган «Политотдел» хоккейчилари сафидан мустаҳкам ўрин олишган.

Тошкент районидаги 22-мактаб ўқувчилари эса «Қувноқ стартлар» республика болалар телевизион ўйинининг биринчи чемпиони ҳисобланишади. Ёшлар шу кунларда мусобақанинг финал қисмида қатнашиш учун қизғин тайёргарлик кўришаётир.

Бу мактабларда эришилаётган ютуқларнинг бош омили жисмоний тарбия машғулотларининг намунали йўлга қўйилганлигидадир. Ҳар икки мактаб ўқитувчилари А. Хеир ва А. Ортиқовлар дарс учун ажратилган 45 минут вақтдан самарали фойдаланадилар. Ўқувчиларнинг машғулотларга тўлиқ қатнашувига эришадилар. Бу мактабларда ўқув куни эрталабки гимнастикадан бошланади. Катта танаффусда ҳам жисмоний тарбия билан боғлиқ тадбирлар ўтказилади. Ҳар ойда саломатлик куни ўтказиш яхши анъанага айланиб қолган.

Буларнинг барчаси мактаб ўқувчиларининг ҳар томонлама баркамол ўсиб-улғайишига, фанларни тўлиқ ва пухта ўзлаштиришига ёрдам бермоқда.

Областимиздаги умумтаълим мактабларидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Айниқса, Чирчиқ, Ангрен шаҳарларида, Оржоникидзе райони мактабларида жисмоний тарбия дарслари яхши йўлга қўйилган. Дарсларда энг яхши натижаларга эришган ўқувчилар спорт секцияларига, болалар ва ўсмирлар спорт мактабларига жалб қилинадилар.

Ҳозир областимиз мактаб ўқувчилари ихтиёрида 380 та барча қулайликларга эга бўлган спорт зали, 292 та мерганлик тири, 145 та комплекс спорт майдони, 2 мингдан ортиқ ўйин майдони бор. Уларда спортнинг 26 тури билан шуғулланиш мумкин. Ўтган йили мактаб ўқувчиларидан 7 СССР спорт мастери, 182 мастерликка номзод, 423 биринчи разрядли, кўплаб оммавий разрядли спортчилар ва ГТО нишондорлари тайёрланди.

Улар турли мусобақаларда областимиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилишмоқда. Кучли спортчиларни аниқлаш ва малакали спортчилар тайёрлаш мақсадида ҳар йили область спартакиадаси ўтказилмоқда. Бу йилги спартакиадага, айниқса, жиддий эътибор берилаётир. Чунки областимиз мактаб ўқувчилари олдида республика спартакиадасида қатнашишдек шарафли ва масъулиятли вазифа турибди. Шунинг учун область XXXIV спартакиадаси уч босқичда спортнинг 22 тури бўйича ўтказилмоқда. Спартакиаданинг умумтаълим мактабларида ўтган биринчи босқичида мавжуд 782 қуйи физкультура коллективидан 200 мингдан ортиқ ўқувчи иштирок этди. 40 мингдан ортиқ оммавий разрядли спортчи тайёрланди.

Мусобақанинг шаҳар ва район миқёсидаги иккинчи босқичида 87 минг ўқувчи иштирок этди. Бошланиб кетган учинчи босқич мусобақаларида ҳам юқори натижалар қайд этилмоқда.

ЎҚИТУВЧИГА «2» БАҲО

Маҳоратни тинимсиз ошириб бориш мактабдан, жисмоний тарбия дарсидан бошланади. Область спартакиадасининг иккинчи босқичида Оҳангарон, Бекобод, Бўка, Ғалаба районлари, Янгиобод, Наримонов шаҳарларида спортнинг 5—6 тури бўйича мусобақалар ўтказилди, холос. Бунинг устига жуда кам ўқувчилар қамраб олинди. Фактлар мазкур район ва шаҳар мактабларида жисмоний тарбия дарсининг паст савияда ўтказилишини кўрсатиб турибди.

Биз «Ёш куч» кўнгилли спорт жамияти область Советининг бўлим мудири Р. А. Евневич билан Ғалаба райони умумтаълим мактабларида бўлганимизда бунга яна бир карра ишонч ҳосил қилдик. Чапаев номли 24-мактабнинг физкультура ўқитувчиси Ўрозбек Ботиров учун дарсга ажратилган вақтнинг ҳам, ўтилаётган мавзунинг ҳам ҳеч бир аҳамияти йўқдек. У 19 февралдан 3 март кунигача ўқувчилар билан ўтказилган дарс вақтида бирон марта ҳам йўқлама қилиб, баҳо қўймаган. Лоақал шу кунлар ичида ўтилган дарс вақти ва мавзуи ҳам қайд этилмаган.

Ўша куни Ў. Ботировнинг 8-синфда дарс ўтишини кузатдик. Ўқитувчи мактаб илмий бўлими мудири Марат Наимонов билан анча елиб югургандан сўнг сафга аранг 12 ўқувчи турди. Уларнинг бирортаси ҳам тўлиқ спорт формасида эмас эди.

Ўқитувчининг йиллик, чорак план-конспектларини сўраганимизда олдимизга оппоқ дафтарини қўйди. Саҳифаларига ҳеч нарса ёзилмаган, лекин мактаб илмий бўлими мудирининг ўқув планини тасдиқловчи жимжимадор имзоси турибди. Яна қизиғи шундаки, қайси синф журналини очиб кўрмайлик, биринчи ва иккинчи чорак якунларига кўра жисмоний тарбиядан ўқувчиларга фақат «тўрт» ва «беш» баҳолар қўйилган.

Мактаб ҳовлисида чоғроққина бўлса ҳам қўл тўпи ва баскетбол майдончаси бор. Лекин улар тартибга келтирилмаган. Спорт зали ремонт талаб. Одам кирмаганидан тизза бўйи чанг. Кўргазмали қуроллар ҳақида гап очмаса ҳам бўлади. Беш-олтита кураш гилами залнинг бир четида бетартиб қалашиб ётибди. Физкультура ўқитувчисининг хонасида эса занг босган граната-дискаларни кўрдик. Иккита сакраш тўсиғи ташландиқ ҳолдаги хонада анчадан буён «асраб-авайлаб» сақланаётган экан.

Райондаги 74 жисмоний тарбия ўқитувчисидан 47 нафари олий, етти киши тугалланмаган олий, ўн етти киши ўрта-махсус маълумотга эга. Уч киши эса бу соҳага мутлақо бегона. Кўриниб турибдики, район ёшлари кўнгилдаги натижаларга эриша олмаётганликларининг сабаби билим даргоҳларини малакали, ўз соҳасини севадиган кадрлар билан таъминланмаётганлигига ҳам бориб тақалади.

Крилов номидаги 19-мактаб замонавий типда қурилган. Бироқ, мактабда 15 йилдирки, спорт зали йўқ. Баскетбол, волейбол, қўл тўпи майдонлари ўрни шудгор қилиб юборилган. Мактаб педагогик коллективи ва ўқувчилари ана шу майдонларни баҳоликудрат тартибга келтириш ўрнига оталиқ ташкилотнинг ёрдамига умид боғлашади. Ваҳоланки, ёшлар ўз имкониятларини ишга солишлари мумкин.

ЧАЛА ТОПШИРИЛГАН НОРМАТИВЛАР

Бутуниттифоқ ГТО комплекси бўйича ишлар мактаб физкультура коллективи фаолиятидаги асосий вазифадир. Афсуски, сўнгги йилларда коллективларда ГТО нормативини топшириш ва ГТО комплексини пропаганда қилиш қониқарсиз аҳволда. Кўпгина мактабларда ГТО комплекси нормативларига оид плакатлар йўқ, синфлар бўйича норматив топшириш экранлари чиқарилмаган.

Айрим районларда комплекс таркибидаги нормативларни топширишга енгил-елпи муносабатда бўлинмоқда. Масалан, Тошкент, Оҳангарон, Бўка, Бекобод, Ўрта Чирчиқ, Чиноз районлари, Янгиобод шаҳрида йилига мактаб ўқувчиларидан юзлаб ГТО нишондорлари тайёрланмоқда. Агар бу шаҳар ва районларда сузиш ҳавзаларининг йўқлиги эътиборга олинса, ўз-ўзидан савол туғилади: сузиш нормативини топширмасдан туриб, шунча нишондор қандай қилиб тайёрланди?

Сузиш ҳавзалари ҳар бир шаҳар ва районда бўлиши лозим-ку! Ана шу хилдаги нуқсонлар туфайли ўтган йили область бўйича мактаб ўқувчиларидан ГТО нишондорлари тайёрлаш плани бажарилмай қолди.

Демак, ўқувчиларни оммавий физкультура машғулотларига кенг жалб этиш учун «Ёш куч» кўнгилли спорт жамияти область Совети, район ва шаҳар халқ маорифи бўлимлари мактабларда жисмоний тарбия дарсининг ниҳоятда юксак савияда ўтишини доимо назорат қилиб боришлари лозим. Ҳар бир мактабда малакали мутахассис педагоглар иш олиб боришсин. Ёшларнинг жисмоний жиҳатдан камол топишлари, қолаверса, улар орасидан қобилиятли спортчилар тайёрлаш энг муҳим масалалардан биридир.

Бугун «Ёш куч» байроғи остида беллашаётган ўғил-қизлар спортимизнинг келажагини белгилаб беришади. Эртага катта мусобақаларда областимиз спорт шарафини кимлар ҳимоя қилишларини мактабларнинг жисмоний тарбия ўқитувчилари ҳозирданоқ аниқлай билишлари лозим.

Р. ШЕРАЛИЕВ,
А. ҲАЙДАРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

ҲАР БИР ИШЛОВЧИГА 42 КИЛОГРАММДАН

Бекобод шаҳар партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида жамоат чорвачилигини ривожлантиришда бундан буён бажарилиши лозим бўлган вазифалар атрофлича муҳокама қилинди. Пленумда ёрдамчи хўжаликларни юксалтириш соҳасида ҳам қимматли фикрлар билдирилди.

Коллективимиз СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида ўз ёрдамчи хўжалигини ташкил этган эди. Пленум қатнашчиларига ёрдамчи хўжаликни ривожлантиришда эришилган ютуқлар ва навбатдаги вазифалар тўғрисида гапириб бердим. Бу соҳадаги ишларимиз кўпчиликда катта қизиқиш уйғотди.

Ёрдамчи хўжаликни ривожлантиришда биз ўтган йили ажойиб ютуқларни қўлга киритдик. Ҳар бир ишловчи учун салкам 36 килограммдан гўшт, 25 литрдан сут етиштирилди.

Ҳозирги кунда биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари асосида ўн биринчи беш йиллик охиригача чорвачиликни янада юксалтиришнинг режаларини тузиб олмоқдамиз. Беш йиллик охирига бориб эса 60 килограмм гўшт ва 60 литр сут етиштириш мўлжалланмоқда. Бунинг учун биринчи навбатда қорамоллар сонини кўпайтириш талаб этилади. Ҳозир ёрдамчи хўжаликда 85 бош қорамол боқиляпти. Яқин ойлар ичида улар сони 120 бошга етказилади. Бунинг натижасида йил охиригача ҳар бир ишловчи учун 50 килограмм гўшт ва 40 литр сут етиштириш имкони яратилади. Шу мақсадга эришиш учун завод маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари социалистик мусобақанинг янги шартларини ишлаб чиқдилар. Бу шартларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола қилмоқчиман.

Ҳар бир сигирдан 3000 литрдан сут ва 20 бош сигирдан 20 та бузоқ олган сут соғувчи мусобақа ғолиби сифатида битта бузоқ билан мукофотланади. Гектар бошига 300 центнердан кўк масса олган бригадага эса иккита қўзичоқ бериладиди. Молбоқарлар учун ҳам алоҳида мусобақа шартлари ишлаб чиқилди. Бир кеча кундузда ҳар бош қорамолни 600 граммдан семиртиришга эришган молбоқар Фахрий ёрлиқ ҳамда 100 сўм миқдорида пул мукофоти билан тақдирланади. Ерларни озуқа экинлари экишга тайёрлашда актив қатнашган цех коллективларини ҳам мукофотлар кутяпти. Бу соҳада пировард натижа алоҳида эътиборга олинади. Тайёрланган ерларнинг ҳар гектаридан камида 250 центнердан ҳосил йиғиштириб олинса ҳашарда қатнашганлар Фахрий ёрлиқ ҳамда Ўзбекистон бўйлаб сафар йўлланмаси билан мукофотланади. Йил давомида коллективни гўшт ва сут билан тўла таъминлаб келган қишлоқ хўжалиги ишчилари ҳамда инженер-техник ходимларининг 13-маоши 10 процентдан 25 процентгача оширилади.

Моллар парваришини яхшилаш ва улар маҳсулдорлигини ошириш учун зарур шароитлар яратиб берилмоқда. Бу йил биз бўрдоқига боқиладиган моллар учун алоҳида хона қурдик. Унда ҳозир 30 бош қорамол боқилмоқда. Ўтган йили гўштга топширилган молларнинг тирик вазни ўртача 346 килограммга тўғри келган эди. Ҳозир эса улар вазни 376 килограммга айланмоқда. Йил давомида бу кўрсаткич кам деганда 430 килограммга етказилади.

Озиқ-овқат программасини муваффақиятли ҳал этиш мақсадида бошқа усуллардан ҳам муваффақиятли фойдаланмоқдамиз. Яқинда янги лимонарий қурилиши якунланди. 0,3 гектарлик майдонга икки йиллик лимон кўчатлари ўтқазилди. Ҳозир 150 туп лимон яхши ривожланмоқда. Лимонарий ёнида эса гулхона яратдик. Бу ишларни бажаришда корхонамиз ишчилари актив қатнашмоқдалар. Улар иштирокида ўтказилаётган шанбаликлар яхши самара бермоқда. Бундан буён ҳам биз ёрдамчи хўжаликни ривожлантиришга, ишчиларни гўшт, сут, сабзавот маҳсулотлари билан тўлароқ таъминлашга ҳаракат қилаверамиз.

Р. ИВАНОВА,
«Узбекнеруд» ишлаб чиқариш бирлашмаси норуда материаллар заводи бўлим бошлиғи, Бекобод шаҳар партия комитетининг аъзоси.

Халқаро ҳаёт

ПОКИСТОН МИЛЛИЙ ПАРТИЯСИНИНГ ТАЛАБИ

ДЕҲЛИ. Покистон миллий партияси Зиёул Ҳақ ҳарбий режимининг халққа зид сиёсатини танқид қилди. ПТИ ахборот агентлигининг хабар беришича, мазкур партия марказий ишчи комитетининг Лохурда бўлиб ўтган икки кунлик мажлиси қатнашчилари Исломобод маъмуриятидан Покистон гражданларига демократик ҳуқуқлар ва эркинликлар беришни, мамлакатда сиёсий партиялар фаолияти тақиқланишини бекор этишни, барча сиёсий маҳбусларни озод қилишни, цензурага чек қўйишни талаб қилдилар.

ҲАМКОРЛИК МАСАЛАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

ДАККА. Бу ерда Жанубий Осиёдаги еттита давлат ташқи ишлар министрлари секретарларининг навбатдаги учрашуви тугади. Учрашувда Бангладеш, Бутан, Ҳиндистон, Малдив республикаси, Непал, Покистон ва Шри Ланка вакиллари иштирок этдилар. Улар регион мамлакатлари ўртасида хусусан қишлоқ хўжалиги, транспорт, маданият соҳаларида ҳамкорликни ривожлантириш масалаларини кўриб чиқдилар.

АҚШ ВА ЖАРнинг ЎРИНСИЗ УРИНИШЛАРИ

ПАРИЖ. АҚШ ва Жанубий Африка Республикасининг Намибияга Анголадан Куба қўшинлари олиб чиқиб кетилган тақдирдагина мустақиллик бериш тўғрисидаги масалани тиқиштиришга ўринсиз уринаётганликлари — Намибия масаласини ҳал этиш йўлидаги асосий тўсиқдир, деди бу ерда Замбия президенти Кеннет Каунда Франс Пресс агентлигининг мухбири билан суҳбатда.

У ирқчи Жанубий Африка Республикасининг қўшинлари Намибияни қонунга хилоф равишда босиб олганлигини кескин қоралади.

● СОВЕТ Иттифоқи йил сайин Буюк Британия билан савдо-иқтисодий алоқалар кўламини кенгайтириб бормоқда. Суратда: Буюк Британиянинг Хартлпул портида Нижнекамск нефтни қайта ишлаш заводи учун қурилмалар кемаларга ортилмоқда.

С. Горский фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● ПАРИЖ. Франциядаги Шапел Дарбле шаҳри (денгиз бўйи Сена департаменти) целлюлоза —қоғоз корхоналарининг тўрт юз нафардан кўп ишчиси Парижда намойиш ўтказди. Улар саноатнинг шу соҳасини ривожлантириш учун ҳукумат қатъий чоралар кўрсин деб, талаб қилдилар.

● ҚОҲИРА. Африка журналистлари союзи Преториянинг ирқчи режими ўтказаётган апартеид сиёсатини қаттиқ қоралаб матбуот ходимларини Жанубий Африка халқларининг озодлик ва мустақиллик учун одилона курашини қўллаб-қувватлаш ва улар билан бирдамликни кучайтиришга даъват этди.

● ЖАКАРТА. Индонезиянинг Бандунг шаҳридаги (Ғарбий Ява) «Унилон» тўқимачилик фабрикасининг 600 ишчиси иш ҳақи оширилишини талаб қилиб забастовка ўтказди. «Мердека» газетасининг хабар қилишича, корхона эгалари меҳнаткашларнинг одилона талабларини қондиришга мажбур бўлганлар.

● ТОКИО. Ғарбий Европа мамлакатларига Япония автомобилларини экспорт қилиш ҳажми шу йилнинг февралида ўтган йилнинг шу ойига нисбатан 32,6 процент кўпайди. Бу ерда эълон этилган расмий докладда шу гап хабар қилинди. Чет элларга Япония автомобилларини сотиш бир йил ичида қарийб 3 процент ошди, дейилади ҳужжатда. Автомобиль экспортининг кўпайиши Токио билан «умумий бозор» давлатлари ўртасида қаттиқ проблемага айланиб кетди. (ТАСС).

ЧИРОЙБАХШ ШИФОХОНА

ОБЛАСТЬ СТОМАТОЛОГИЯ ПОЛИКЛИНИКАСИ ҲУЗУРИДА ДАВОЛАШ- КОСМЕТИКА БЎЛИМИ ОЧИЛДИ

Ҳар томонлама келишган, кийими ярашган, ахлоқ-одобли киши албатта кўпчилик эътиборини қозонади, унга ҳавасингиз келади. Бироқ кишиларда бўладиган табиий нуқсонлар-чи? Юз-қўлларда табиатни хира қилиб турувчи сепкил, ҳоллар, туклар, ҳуснбузар, себорея, папилома кабилар меҳнат қобилиятига зарар етказмаса-да, кишилар характерининг ўзгаришига, психологик ҳолатига маълум таъсир кўрсатади. Айниқса, ёш йигит-қизларда турли асабий касалликларнинг вужудга келишига туртки бўлади. Хўш, буларни йўқ қилишнинг иложи борми? Бор, деб жавоб беришади Тошкент область стоматология поликлиникаси қошида очилган даволаш-косметика бўлими кўнгилгул шифокорлари.

Дарҳақиқат, уларни ҳақли равишда «гўзаллик ихтирочилари» деб аташ мумкин. Бу ерга мурожаат қилиб келганлар косметолог-врачлар хизматидан жуда мамнун бўлиб кетмоқдалар.

Косметология махсус медицина ёрдами турлари ичида кенг тарқалган бўлиб, бу сўз грекча «безатиш» деган маънони билдиради. Косметика терининг турли косметик камчиликларини бартараф қилиш, уни профилактик ва гигиеник парваришлаш тадбирларини қамраб олади.

Косметология дерматология, эндокринология, физиология, химия ва бошқа фанлар билан чамбарчас боғланган. Косметик хирургия булар орасида муҳим ўрин тутиб, кўпгина табиий нуқсонлар — юздаги номутаносиблик, ҳар хил холлар айни шу усул билан йўқотилади. Кенг тарқалган тери пигментациясининг бузилиши, кўкламда кўпаядиган ҳуснбузарлар, сочнинг тўкилиши, себорея, қўл ва юздаги ёқимсиз туклар билан мурожаат қилганларга ҳам салон шифокорлари оро киришмоқда. Бу касаллик ва косметик нуқсонлар келиб чиқишининг сабаби аввало организмнинг умумий аҳволи, аъзоларнинг фаолиятига боғлиқ. Кўпгина косметик касалликлар у ёки бу аъзо ишининг бузилганидан келиб чиқиши мумкин. Шу туфайли, муолажаларда фақат маҳаллий даволаб қўя қолмай, организмнинг умумий саломатлигига ҳам аҳамият берилади. Гўзаллик ихтирочилари ўзларининг билим ва маҳоратларини, замонавий асбоб-аппаратларни ҳар бир киши косметик нуқсонсиз бўлиши, яхши кайфият билан самарали меҳнат қилиши йўлида қўлламоқдалар.

Ж. ХУЖАЕВ,
область санитария маорифи уйининг бош врачи.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР

СЕРГЕЛИДА ҚАД КЎТАРАДИ

Кейинги йилларда Сергели районида қатор билим юртлари ишга туширилди. Тошкент шаҳар ижроия комитети турар-жой бошқармалари учун кадрлар тайёрловчи ҳунар-техника билим юрти, қурилиш учун турли мутахассислар тайёрловчи билим юртлари шулар жумласидандир.

Яқинда «Ташгипрогор» институти ходимлари мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати лойиҳасини тайёрлаб бердилар. Бу комбинат ҳам Сергели районида қад кўтариши кўзда тутилган. Билим ўчоғи уч корпусдан иборат бўлиб, турли устахоналар, мажлислар зали, ошхона ҳамда ёпиқ спорт майдончаларига эга бўлади.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти базасидаги
9-ПОЛИГРАФЧИЛАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ФИЛИАЛИ
ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАРНИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚЎЛДА ВА МАШИНАДА ҲАРФ ТЕРУВЧИЛАР, ЮҚОРИ, ОФСЕТ ВА ЧУҚУР БОСМА ПЕЧАТНИКЛАРИ.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Ўқиш муддати 1 йил.
Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Ўқишни аъло баҳолар билан тугатганлар полиграфия олий ўқув юртларига кириб ўқишда имтиёзлардан фойдаланадилар.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.
Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: паспорт, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат ва 4х6 см ҳажмидаги 2 дона фотосурат.
Ҳужжатлар ҳар куни (шанба ва якшанбадан ташқари) **соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.** Адрес: Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги
ТОШКЕНТ ПРОФЕССИОНАЛ-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—1984 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ СОТУВЧИ ВА СОТУВЧИ КОНТРОЛЕР-КАССИРЛАРНИ ИККИ ЙЎНАЛИШДА ТАЙЁРЛАЙДИ:
боққоллик, кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича;
газлама, тикув буюмлари, пойабзал, трикотаж галантерея, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик моллари бўйича.
ЎҚИШ МУДДАТИ 1 ЙИЛ.
Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.
ДАРСЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.
Билим юртига Ўзбекистон шаҳарларида яшайдиган 15 дан 20 ёшгача ҳамда (Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар—23 ёшгача) **8, 9, 10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**
БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАРГА «КИЧИК СОТУВЧИ», «СОТУВЧИ-КОНТРАЛЕР-КАССИР» ДЕГАН МАЛАКА БЕРИЛАДИ.
Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Ўқувчиларга 32 сўм ва 41 сўмдан стипендия берилади.
Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: Бош универмаг—ГУМ, марказий универмаг—ЦУМ, «Гастроном», республика конторасига қарашли йирик магазинлар ва «Универсам»ларда ўтказилади.
Назарий машғулотлар билан ишлаб чиқариш практикаси ҳар 3 кунда алмашади.
Агар билим юртини битирувчилар ҳамма фанлардан аъло баҳоларга эга бўлиб, малакаси бўйича ҳам имтиҳонларни муваффақиятли топширсалар, бундай битирувчилар педагогика Советининг қарорига мувофиқ, билим юртини битириб, бир йўла олий ўқув юртининг кундузги бўлимига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар. (битирувчилардан 10 проценти). Билим юрти қошида кечки ўрта мактабнинг 9, 10 ва 11 синфлари ишлайди. Бу синфларда ўқиш кундузги соатларда ўтказилади.
ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.
Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, халқ депутатлари область Совети ижроия комитети савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.
Билим юртининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Акмал Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй (4, 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати, 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиникаси» бекати). Телефон: 78-44-30.

ҚАЙТА НАШРДАН ЧИҚДИ

«ШУМ БОЛА»

Кенг жамоатчилик ўзбек совет адабиётининг отахон адибларидан бири, Ленин ва СССР Давлат мукофоти лауреати Ғафур Ғулом таваллудининг 80 йиллик юбилейига қизғин ҳозирлик кўрмоқда. Шу муносабат билан шоирнинг ҳаёти ва ижоди қайтадан ўрганилиб, янада чуқурроқ таҳлил қилинмоқда.

Ғ. Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида адибнинг иттифоқимиз ўқувчиларининг севимли асарига айланиб қолган «Шум бола» повести рус тилида босмага тайёрланди. Асарга таниқли тошкентлик рассом, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Виктор Апухтин ранг-баранг безаклар ишлаган. Уларнинг ҳар бири асар қаҳрамонлари характерига мослиги ҳамда юморга бойлиги билан китобхон диққатини ўзига жалб этади.

О. ТОШПЎЛАТОВ.

МЕРОСГА МЕҲР

СОБИР РАҲИМОВ райони мактабларида адабий меросни ўрганишга бағишланган кечалар, кўрик-конкурслар ўтказиб туриш яхши анъанага айланган. Яқинда Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-ўрта мактабда бўлиб ўтган кеча революцион шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ижодини ўрганишга бағишланди. Унга райондаги барча мактабларнинг классик ва совет адабиёти намояндалари ижодига қизиқувчи юқори синф ўқувчилари таклиф этилди.

Кечани район халқ маорифи бўлими методисти Мукамбар Азимова олиб борди. 24-мактаб битирувчиси Х. Умарова шоир ҳаёти ва ижодий фаолияти тўғрисида сўзлаб берди. Шундан сўнг, 16-, 28-, 111-мактабларнинг ўқувчилари шоир шеърларини маҳорат билан ўқидилар, 14-, 249-мактабларнинг ўқувчилари эса «Бой ила хизматчи» драмасидан парчалар ижро этишди.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

● ҒАЗАЛКЕНТДАГИ 3-мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинати ёшларнинг севимли масканига айланиб қолган. Бу ерда улар автомобиль ҳайдовчиси, чевар, киномеханик ва савдо ходими мутахассислиги бўйича касб эгалари бўлиб етишадилар.

СУРАТЛАРДА: (юқоридан) Ш. Калтурсунов ёшларни автомобиль двигатели тузилиши билан таништирмоқда; «Йўл ҳаракати қоидалари» кабинетида: ўқитувчи Э. Майер қизларга кийим-кечаклар бичиш-тикишни ўргатмоқда.

В. Кириллов фотолари.

ҚУЁШ ЭНЕРГИЯСИ ЁРДАМИДА

ТОШКЕНТДАГИ 4-ғалла маҳсулотлари комбинатининг буғқозон хўжалигида қуёш энергиясида ишлайдиган қурилма ишга туширилди. Унинг конструкцияси оддий ва тежамлидир. Завод усталари буғқозон томига қора рангга бўялган иситиш батареяларини ўрнатдилар. Ойна тагидаги бундай батареялар сув бериш ва чиқариш учун хизмат қилувчи коллекторлар билан бирлаштирилган. Батареяларда белгиланган температурага эришилганидан кейин махсус датчик циркуляция системасини автомат тарзда ишга туширади.

(ЎзТАГ).

ҚУШНИНГ ҲАМ ИНИ БУЗИЛМАСИН

Қомил ота умр йўлдоши Фазилат хола билан бирга бемор қудасининг аҳволидан хабар олгани йўлга чиқди. Таниш дарвоза олдида қўнғироқ тугмачасини энди босмоқчи бўлган ҳам эдики, ичкаридан аёл кишининг ҳақоратомуз сўзлари эшитилди. Афтидан, қайнона келинини койирди.

Безовталанган чол-кампир дарвоза очилгач, ийманиб ичкарига қадам қўйишди. Қудағай уларнинг саломига алик ҳам олмади, қаёққадир ғойиб бўлди. Эр-хотин бемор қудалари қошига кириб ҳеч нарса сезмагандай самимий кўришишди.

Шу пайт хонага куёв Абдували кириб келди-да, дастурхон ёзаётган Насибага хўмрайиб боқди. Кейин нималарнидир ўйлаб турди-да, Комил отага юзланди: «Қизингизни олиб кетинг. Жоним халқумимга келди. Етар энди».

Суҳбатнинг устида ҳозир бўлган қайнона ҳам ўғлининг гапини маъқуллай бошлади. Бундан жаҳли чиққан Фазилат хола гапга аралашмоқчи бўлди-ю, Комил отанинг «Қўй, ўзингни бос» деган сўзларидан сўнг шайтонга ҳай берди. Жимгина хонадан чиқиб, тўнғич набираси Суръатилланинг олдига кирди. Болакай бурчакда маъюсгина ўтирар, тинмай кўз ёшини артарди. Фазилат хола унинг бошини силади. «Юр, болам, бугун меникида меҳмон бўласан» дедида, ўзи билан бирга олиб чиқиб кетди.

Икки ёш боласини бағрига босиб олган Насиба ўзини тутолмади. «Барака топгур, айтинг, мен нима айб қилдим ўзи» деб эрига тер-мулди. Абдували унга терс жавоб қайтарди:

— Тур ўрнингдан, ичкарига кир. Эркакларнинг гапига аралашма.

Насиба бир эрига, бир отасига қаради-да, унсизгина юриб ҳовлига чиқиб кетди. Жанжал мушкуллашди, аммо келинга арзигулик бирор айб тушмади. Қайнона келинни ҳимоя қилган чолига ёпиша кетди.

— Майли, бўлмаса кеч бўлиб қолди, — ниҳоят Комил ота ўрнидан қўзғалди.

ТУРМУШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

— Тонг ёришсин, бир келиб хабар оларман. — У эшик тутқичини ушлаб очар экан, яна қўшимча қилди. — Сабр қилинглар, қушнинг ҳам ини бузилмагани маъқул.

Куёв кўчада Комил отани кузатиб қўяр экан, бир зум иккиланиб турди.

— Кечиринг, ота, — деди ерга боқиб. — Ойимнинг хоҳиши билан бир оз беодоблик қилдим.

— Ҳечқиси йўқ, ўғлим,— Комил ота унинг кўнглини кўтаришга ҳаракат қилди. — Турмушда баъзан шунақаси ҳам бўлиб туради. Лекин ҳеч қачон шошиб хулоса чиқармаслик керак. Ҳали қараб туринг, ҳаммаси жойида бўлади...

Ўшанда отахон ҳақ гапни айтган экан. Орадан ўн беш йил ўтди. Улар тотув ҳаёт кечирмоқдалар. Насиба қайнонали келин эмасми, қарқара бўлиб кетган. Абдували иккиси доно оталаридан, сабр-тоқатли онадан ҳануз хурсандлар. Икки ўғиллари ҳарбий хизматда.

Яқинда бу оилага бирданига икки хат келди. Бири Суръатилланинг командиридан. У Суръатилланинг ҳарбий хизматни аъло даражада ўтаётганлигини ёзиб, шундай фарзандни тарбиялаган ота-оналарга раҳмат айтибди. Иккинчи мактуб эса Суръатилланинг ўзидан. Мактубни ўқиб Комил ота ва Фазилат буви ҳам ўзларида йўқ хурсанд бўлиб кетишди. Эртасига барча ўғил-қиз, келин ва куёвларни чақиртирдилар. Тўкин дастурхон устида хатни Насиба қайтадан ўқиди! «Соғинчли салом хат. Соғинганим ҳақиқат, очиб ўқинг, марҳамат. Улкан ва аҳил оиламизнинг табаррук инсонлари бўлмиш буважон ва бувижонимга таъзим-ла салом... Сиз меҳрибонларга дунёдаги барча яхши ниятларни тилайман. Ҳаётингиз порлоқ ва сермазмун, хурсандчилик ва муросасозлик доимо ҳамроҳингиз бўлсин. Сизларнинг сеҳрли сўзларингиз қулоғим остидан кетмайди: Сабрнинг таги олтин. Аҳил иноқликда гап кўп... Дўстларимнинг ҳаммаси билан апоқ-чапоқман»...

Набирасининг мактубини жон қулоғи билан тинглаётган Комил отанинг хаёлида беихтиёр 15 йил авалги ўша нохуш машмаша жонланди. Кўз ўнгига ранглари синиққан бемор қудасини, асабийлашган кампирни ва ўзини тута олмай йиғлаётган неварасининг ташвишли қиёфасини келтирди-ю, «Ишқилиб, қушнинг ҳам ини бузилмасин» деб юборганини ўзи ҳам билмай қолди...

З. ЭГАМБЕРДИЕВ.

СПОРТ

ЯНА ДУРАНГ

● КЕЧА пойтахтнинг «Спартак» ва Днепропетровскнинг «Днепр» командалари ўртасидаги ўйин билан чемпионатнинг иккинчи турига якун ясалди.

Ўтган куни еттита ўйин бўлиб ўтди. «Пахтакор» ўз майдонида мамлакат чемпионлари Минск динамочиларини қабул қилди. Учрашувнинг 4-минутида меҳмонлар ўз штраф майдонида ўйин қоидасини бузганлиги учун судья ўн бир метрлик жарима билан жазолади. Андрей Якубик ҳисобни очди. Лекин 30 ва 33-минутларда меҳмонларнинг қарши ҳужумлари иккита тўп киритиш билан тугади. 38-минутда эса М. Белолов вазиятни тенглаштирди. Иккинчи бўлимда майдон эгалари бирмунча устунлик қилган бўлсалар-да, 2:2 ҳисоби ўзгармай қолди.

Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Арарат» — «Металлист» — 1:0, «Торпедо» (Кутаиси) — «Динамо» (Киев) — 0:1 «Динамо» (Москва) — «Шахтёр» — 0:1, «Зенит» — «Жальгирис» — 0:0, «Динамо» (Тбилиси) — ЦСКА — 2:0, «Нефтчи» — «Торпедо» (Москва) — 0:1.

«Пахтакор» кейинги ўйинларни сафарда «Шахтёр» ва «Днепр» командалари билан ўтказади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ШАҲАР УСТИГА КЎРПА ЁПИЛСА

Инсоният энергиянинг анчагина қисмини иситиш учун сарфлайди. Шунинг учун ҳам иссиқликни иқтисод қилишга катта эътибор берилмоқда, шу мақсадга қаратилган кўплаб лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда. Америка олимлари шундай лойиҳаларнинг бирини таклиф этишяпти: йилнинг совуқ вақтида тунда бутун-бутун шаҳарларнинг устини бамисоли кўрпа билан ёпиш керак дейишмоқда. Уларнинг фикрича ғовак булутлар тўплами шундай кўрпа вазифасини бажарар экан. Бундай булутларни сунъий йўл билан самолётдан йодлашган кумуш зарраларини пуркаш билан ҳосил қилиш мумкин.

Нам билан тўйинган соф совуқ ҳавода бундай зарралар кўплаб жуда майда музларнинг ҳосил бўлишига олиб келади. Натижада иссиқликнинг ер устидан юқори қатламларга кўтарилиб кетишини камайтирувчи парда ҳосил бўлади. Бунинг оқибатида, масалан, Олбани сингари шаҳарда тунда ҳарорат оддий вақтдагига қараганда 2,8 градус юқори бўлади. Кундуз куни эса худди шундай йодлашган кумуш зарраларини пуркаб қор ёғдириш ва осмонни булутдан тозалаш мумкин.

Бу лойиҳа кўпчилик учун афсонадек бўлиб кўринади. Лекин, олимлар бундай муносабатни олдиндан ҳис қилиб, синчковлик билан иқтисодий ҳисоб-китоб қилиб чиқдилар. Бунинг учун 1980 йилдаги нефть, газ ва электр энергияси нархини асос қилиб олдилар. Лоақал майдони 2 минг квадрат километр шаҳар территориясида ойига икки марта шундай операция ўтказиш қанчага тушишини ва қанча тежам беришини ҳисобладилар. Маълум бўлишича бир ойда тежалган маблағ бир неча миллион долларни ташкил этар экан. Қаттиқ совуқ вақтида эса электр станциялари энергияни ортиқча сарфлашдан кескин халос бўлади.

ТЎЛҚИНЛАР ҚАНОТИДА

Полинезияликлар қадимги вақтлардаёқ кичик тахта устида туриб, денгиз тўлқинлари қирралари устида тез учишни ўрганиб олган эдилар. Эндиликда бу усулни ҳаво акробатлари осмонда қўлланишга ҳаракат қилмоқдалар. Аэродинамик ҳисоб-китоблар ва трубалардан ҳаво оқими ўтказиш спортнинг бу янги турига асос солди. Ғарбий германиялик спортчилар уни ўзлаштирмоқдалар.

Спортчилар енгил пластмасса тахта билан қуролланиб, 3 километрга яқин баландликда самолётни тарк этадилар. Улар дастлаб бош билан ер томонга шўнғиш ҳолатидан тахта ёрдамида горизонтал парвоз қилишга ўтадилар. Сўнгра турли хил манёврларни бажарадилар. Довюраклар тахта ёрдамида тўлқинсимон ҳаракатни вужудга келтириш мумкин, деб ҳисоблайдилар. Ҳатто эркин парвоз қилишга ҳам ўтадилар. Энг муҳими, тахта билан учишга берилиб кетмаслик ва ерга 200 метр қолганда парашютни очишни эсдан чиқармаслик керак.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бугун ўтказилади.

ТЎЙ БАҲОНА...

Битта тўйда тўққиз минг сўмлик сигарета чекилиши мумкинми? Меҳмонлар дастурхонига фақат «Боржоми» тортишчи? Киров районидаги 8-ошхона буфетчиси Бор Ваниян ўзининг айтишича шундай тантилик қилмоқчи Бунинг учун эса кунпа-кундуз куни ҳам кўзни лўқ қилиб харидорлар ҳақидан уриб қолиши керак.

Бир неча кун олдин у буфетдан «пепси-кола», пиво ва сигарета харид қилган Б. Алиевни 15 тийинга алдаган эди. Қўлга тушганда ҳам пинагини бузмади.

Бироқ ҳангома шу билан тугамади. Текширилганда пештахта тагидан ҳеч қандай хат-ҳужжатсиз турли озиқ-овқат магазинларидан харид қилинган, кейинчалик умумий овқатланиш шохобчаларининг устама нархи ёпиштириб қўйилган уч юлдузли, беш юлдузли коньяклар, сигарета ва колбасалар чиқди.

Унга биринчи гал қаттиқ маъмурий жазо бериш билан кифояланишди. Бироқ, ўрганган кўнгил ўртанса қўймас, деганларидек, Бор хурмача қилиғини яна қайтадан бошлади. Х. Хурсанов, С. Раҳимов, А. Мактегеновлардан 1 сўм 78 тийин уриб қолиб, бамайлихотир навбатдаги харидорга юзланди. Аксига олиб, навбатдаги кишилар ОБХСС ходимлари бўлиб чиқишди.

Пештахта таги синчиклаб текшириб кўрилганида топилган 104 шиша «Гамза» виноси, Куба роми, коньяклардан ташқари 108 килограмм «Сервилат» колбасасининг ҳам ҳеч қандай ҳужжати йўқ эди. Шунда у:

— Яқинда ўғлимни уйлантирмоқчиман, тўй-тўйдек бўлсин деб, емай-ичмай зарур нарсаларни шу ерга ғамлаяпман, —дея юқорида тилга олинганидек важкарсон кўрсатишга тушди. Лекин тўй тантанасига аталган сигарета қутиларининг очиқлиги, спиртли ичимликлар шишасига эса буфет тамғаси туширилганлигини изоҳлаб бера олмади.

Бор Ваниян устомонлик билан қанчалик бичиб-тўқимасин, барибир сири фош бўлди. Гувоҳ ва харидорлар билан юзлаштириш, сўроқ ва терговлар давомида унинг мунтазам равишда магазиндан харид қилинган спиртли ичимлик ва озиқ-овқат маҳсулотларини буфет баҳоси билан пуллаб келганлиги аниқланди. Шу йўл билан 1982 йилнинг 19 февралидан 29 апрелигача 11 минг 262 сўм фойда кўрган экан. Нафси ҳаккалак отган фирибгар олти йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Халқимизда текин таом томоқ йиртар, деган нақл бор. Бу ҳақ гап. Б. Ваниян мўмай пул кетидан қувиб, кўпчиликнинг чўнтагига кўз тикди. Ҳалол кун кечиришдан ҳаром-хариш йўллар билан мол-дунё орттиришни афзал кўрди. Бинобарин кирган хатарли сўқмоғи уни жиноят ботқоғига ғарқ этди...

ЧАЙҚОВЧИЛАРНИ ФОШ ЭТАМИЗ

Ўрта Осиё медицина педиатрия институтининг собиқ талабаси Владимир Ли ҳам очкўзлик дардига мубтало бўлмасдан бурун дурустгина обрў-эътиборга эга эди. Спорт мастерлигига номзод Владимир текин бойликка ҳирс қўйдию, унинг кетидан қувиб, кўз очиб юмгунча қора курсигача бўлган «масофани босиб ўтди».

Рига шаҳрида бўлганида таниш-билишларининг буюртмасига кўра бозордан арзон-гаровга 5 та чет эл «жинси» шимини харид қилди. Қараса, чўнтагида яна пул бор. Ўйланиб қолди... Ўзига ҳам 5 та шим олиб, Тошкентда пулласа бир нималик бўлиб қоладику, ахир. Эрта-индин уйланиши, зиёфат бериши керак...

Кўз олдидан шалдироқ «ўнталиклар»нинг оҳангжамаси ўтиб турган пайтда у ўзидан ташқари акаси Геннадий ва шериги Леонид Кимни ҳам хатарли чоҳга судраб кетишини ҳатто хаёлига ҳам келтирмаган эди. Улар ўзаро келишиб, Сергели бозорида чайқовчилик қилаётганларида қўлга тушиб, турли муддатларга қамоқ жазосига ҳукм қилиндилар.

Бировлар ҳисобидан мол-дунё, бойлик орттириш, ишламасдан тишлаш жамиятимизнинг турмуш тарзига мутлақо ётдир. Текинхўр ва чайқовчиларга орамизда жой йўқ!

Б. ПЎЛАТОВ,
Тошкент шаҳар прокуратурасининг бўлим бошлиғи.
А. БОБОБЕКОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-1. 9.00 —«Время». 9.40 «Уч тақдир». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 10.10 «Максимнинг ёшлиги». Бадиий фильм. 11.45 — И. Брамс. До минор квартети. 12.20 ва 15.00 —Янгиликлар. 15.20 —«Горький». Ҳужжатли фильм. 16.15 —Концерт. 16.50 —«Подмосковье қишлоқларининг бугуни ва эртанги куни». 17.20—«Рус тили». 17.50—«Лавозимга тайинлаш». Фильм. —«Даврамизга марҳабо». 19.00 «Расмларда қуёш акси». 19.15 —«Дунё воқеалари». 19.30 — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Брест область Каменецк районидаги «Советская Белоруссия» колхози раиси В. Л. Бедула сўзи. 19.45 —Халқ куйлари. 20.00 —Останкино концерт студиясида юмор кечаси. 21.30 —«Время». 22.05 —«Рус музейи». 22.35 —«Дунё воқеалари». 22.50 —Ленинград давлат академик Малий опера ва балет театрининг спектакли. 23.30—Илмий-оммабоп фильм.

МТ-II. 9.00 —Эрталабки гимнастика. 9.15 —Телевизион ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 —В. П. Катаев. «Полк ўғли». 10.05 ва 13.05 —Инглиз тили. 11.05 —Астрономия. 11.35 ва 12.35 —Тарих. 14.05 — «Мариэтта Шагинян». Иккинчи фильм. 14.55 —Тарих. 15.25 — «Космик аср. Солнома саҳифалари». Биринчи фильм. 16.25 ва 18.30—Янгиликлар. 18.50 — «Инсон ва қонун». 19.20 — Фильм-концерт. 19.30 —«Саёҳатчилар клуби». 20.30 —«Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 —«Халқ чолғулари садолари». 21.30 — «Время». 22.05—«Адам Евага уйланади». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.

ЎзТВ-I. 11.30 —«Бойчечак». 12.00 —«Капитан». Телевизион бадиий фильм. 12.30 —«Касблар ҳақида ҳикоялар». 18.05 — «Мазза қилиб дам олдим». 18.25 —«Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.55 — «Тошкентнинг 2 минг йиллигига». 19.30 — «Ахборот». 19.45 —«Эврика». Кинокўрсатув. 20.30 —«Ахборот». 20.50 —«Дутор ва танбур тароналари». Концерт. 21.30 —«Время». 22.05 —«Дунё воқеалари». 22.35 —«Саҳна санъати усталари». М. Мироқилов. 23.35 —Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.20 —Она тили. 18.55 —Физика. 19.50 —«Мўъжиза —айлана». Телефильм. 20.00 —Янгиликлар. 20.20 — «Ҳовлимиздаги стадион». 20.50 —«Яшма». Телефильм. 21.00— «Она шаҳрим — Тошкентим». 21.30 —МТ-II.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/IV да **Рўё**, 2/IV да **Қиёмат қарз.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/IV да **Олифта,** 2/IV да **Лайли ва Мажнун,** 3/IV да **Мангулик.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Кентавр планетасидан келган меҳмонлар» болалар фантастик спектакли** (13, 16 ва 19.30 да).

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 01889. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б. 1570. 13